

**REDOGÖRELSE
FÖR RESULTATEN AV 1962 ÅRS TÄCK-
DIKNINGSFÖRSÖK**

FÖRSÖKSAVDELNINGEN

STENCILTRYCK NR 12

**INSTITUTIONEN FÖR LANTBRUKETS HYDROTEKNIK
UPPSALA 1963**

Institutionen för lantbrukets hydroteknik delger bl. a. i sin tidskrift *Grundförbättring* resultat från institutionens olika verksamhetsgrenar. Allt material blir emellertid inte föremål för tryckning. Undersökningsresultat av preliminär natur och annat material som av olika anledningar ej ges ut i tryck delges ofta i stencilerad form. Institutionen har ansett det lämpligt att redovisa dylikt material i form av en i fri följd utarbetad serie, benämnd stenciltryck. Serien finns endast tillgänglig på institutionen och kan i mån av tillgång erhållas därifrån.

Adress: Institutionen för lantbrukets hydroteknik, *Uppsala 7*

Stenciltryck

Nr	År	Titel och författare
1—12		Redogörelse för resultaten av täckdikningsförsöken åren 1951—1962

INLEDNING.

Denna redogörelse avser att till dem som medverka i täckdikningsförsöksverksamheten eller syssla med planläggning av täckdikning meddela resultaten av det gångna årets täckdikningsförsök inom i första hand vederbörandes verksamhetsområde. Den upptar därför en redovisning av enskilda försök.

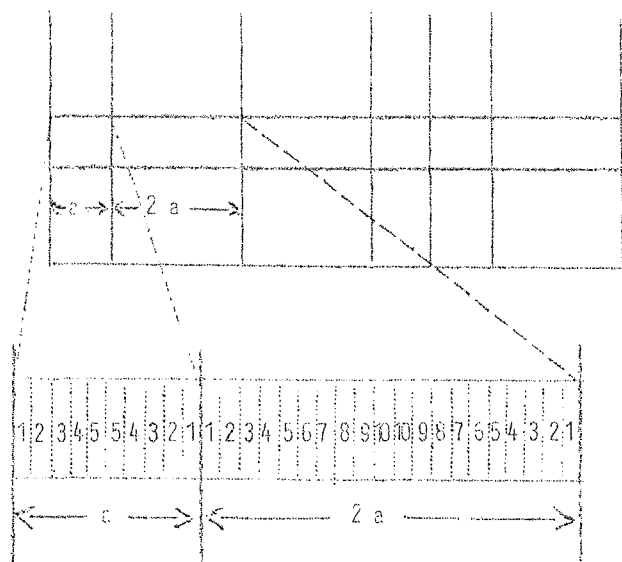
Under året har sammanlagt 78 försök skördats. Av dem har 65 st utgjorts av försök med olika dikesavstånd. 10 försök avser olika dikesdjup. I 2 försök har olika dikesavstånd kombinerats med olika såtider. Under året har 5 försöksplatser trädats och ytterligare 18 försök har av olika anledningar ej skördats.

Det stora flertalet av avståndsförsöken har skördats som s.k. bandförsök. Denna försöksmetodik innebär, att hela avståndet mellan dräneringsledningarna skördas i parceller parallella med dikena på sätt som fig. 1 visar.

I den följande redogörelsen över resultaten av bandförsöken är parcell nummer 1 uttagen intill dike och de övriga parcellerna sedan i ordning ut till mittlinjen mellan dikena. Man kan alltså av de skördevärden som anges se, huruvida den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten påverkat avkastningen. Om man kan konstatera en skördedepression och denna uppgår till en viss storlek, bör det vara förmånligt att minska dikesavståndet. Föreligger det ej någon skördenedsättning mellan dikena, är man berättigad att dra den slutsatsen, att dikesavståndet detta år kunde varit större. Under antagande av en viss årskostnad för dikningen kan man med ledning av skördevärdena närmare beräkna vilket dikesavstånd som ur avkastningssynpunkt är erforderligt. Resultaten av de beräkningar som sålunda utförts anges i kommentarerna efter varje försök. Någon direkt jämförelse mellan skördens storlek vid de i försöket ingående olika dikesavstånden gör man ej i bandförsöken.

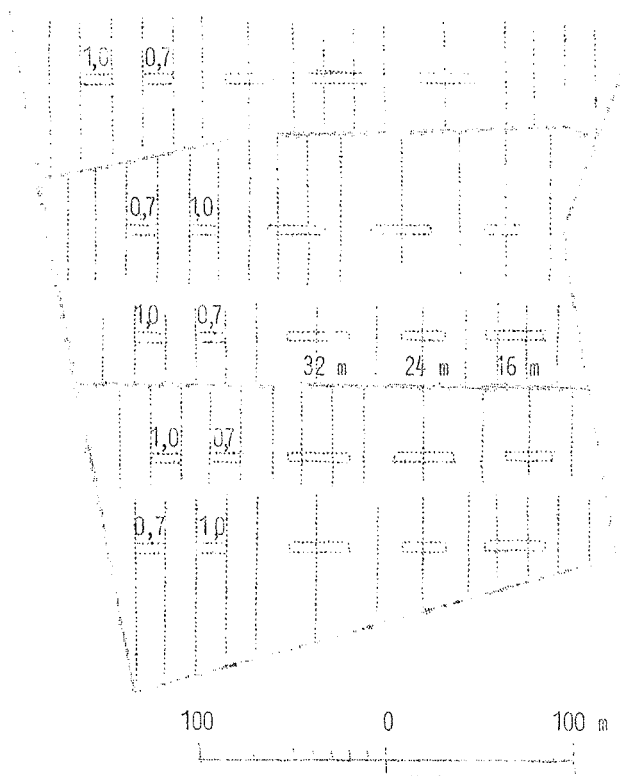
En del av de tidigast utlagda försöken skördas även enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena på sätt som fig. 2 visar. Skörden anger här ett medelvärde för hela dikesavståndet. Vid bedömning av försöksresultaten göres en direkt jämförelse mellan avkastningens storlek vid de olika dikningarna.

Efter skörderesultaten med kommentarer följer för varje försök en redogörelse för utförda observationer över upptorkningen under vårperioden samt bärigheten särskilt i samband med skörd och höstplöjning. Dessa observationer är av stor betydelse, eftersom skördeutfallet ensamt ej utgör tillräcklig grund för bedömning av den erforderliga dräneringsintensiteten. För varje försök lämnas därjämte en översikt av nederbördsförhållandena.

Figur 1.

Försök upplagt för skörd enl. den nya försöksmetodiken, s.k. bandförsök. Parcellerna uttages parallellt med dikena, vilket framgår av detaljbilden under själva dikessystemet.

Figur 2.

Täckdickningsförsök av större typ omfattande avståndsförsök och djupförsök. Försöket skördas enl. den äldre försöksmetodiken med parcellerna lagda tvärs över dikena.

NEDERBÖRDEN UNDER ÅRET.

Nederbördens storlek och fördelning under året är av stor betydelse för de resultat som erhålles i dräneringsförsöken. Av den anledningen har för varje försök lämnats uppgifter om månadsnederbördens storlek under vegetationsåret. Dessutom finnes medelnederbörden angiven, vilket möjliggör ett studium av det aktuella årets avvikelser. Uppgifterna är hämtade från Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institute mätstationer. Beroende på stationstätheten och det lokala nederbördsklimatets variabilitet anger dessa siffror mer eller mindre väl de faktiska förhållandena på försöksplatserna.

Diagrammen på sidorna 3 och 4 är avsedda för en överblick i stort. De upptaga 12 platser i landet och anger den summerade avvikelser från medelnederbörden. Medelnederbörden representeras av den vågräta linjen. Den brutna kurvan anger summerade över- och underskott i det aktuella årets nederbörd. Man får med ledning av densamma en god uppfattning om avvikelser i nederbördens fördelning. Summeringen är uppdelad i två perioder. Den första omfattar tiden den 1/4 61 - 31/3 62 och den andra tiden den 1/4 - 31/12 62. Uppdelningen per den 1 april har gjorts därför att marken vid denna tidpunkt ofta är vattenfylld. Växtligheten har ännu ej kommit igång. Det är alltså ett lämpligt utgångsläge för att med hjälp av summerade över- resp. underskott i nederbörd bilda sig en uppfattning om markens vattenbalans.

Vegetationsperioden 1962 började med kyla och regn. Vårbruket blev minst ett par veckor försenat. Maj månad hade sålunda nederbördsöverskott och temperaturunderskott i större delen av landet. Det kyliga vädret fortsatte även i juni men utan onormalt höga nederbörds mängder. Samma väderlekstyp dominerade under juli som var rekordkall. Vallfoderskörden fick genomföras under ogynnsamma väderleksförhållanden och kvaliteten blev i många fall mindre god.

Det kyliga vädret fortsatte även i augusti och under denna månad fick huvuddelen av landet stora nederbördsöverskott. Värst utsatt var landets sydvästra delar som delvis fick dubbla den normala regnmängden. Liggsäd och groddskador på spannmålsgröderna blev följden. Endast nordöstra Norrland och vissa delar av sydöstra Götaland hade nederbördsunderskott.

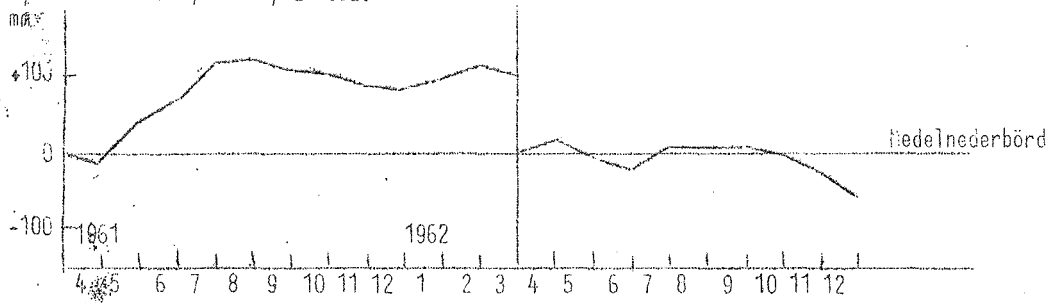
Först i mitten av september inträdde ett stabilt väderleksläge, som underlättade den försenade skörden. I fortsättningen blev höstvädret tämligen normalt. Marken tjälade tidigt och i många trakter kunde inte höstplöjningen slutföras.

Med sommaren 1962 kan man sålunda notera tre kalla och nederbördsrika somrar i följd.

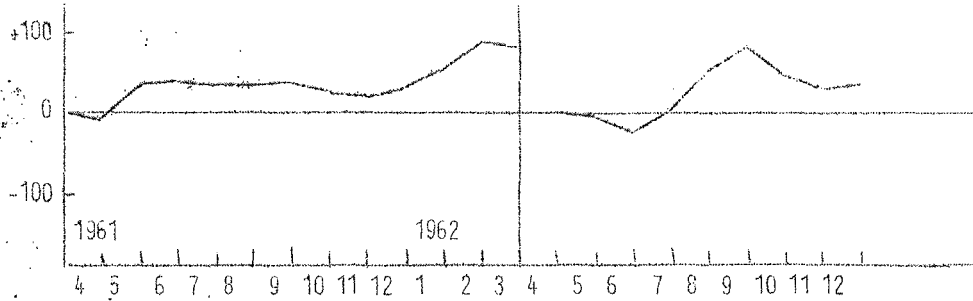
Nederbördsdiagram

Summerad
avvikelse

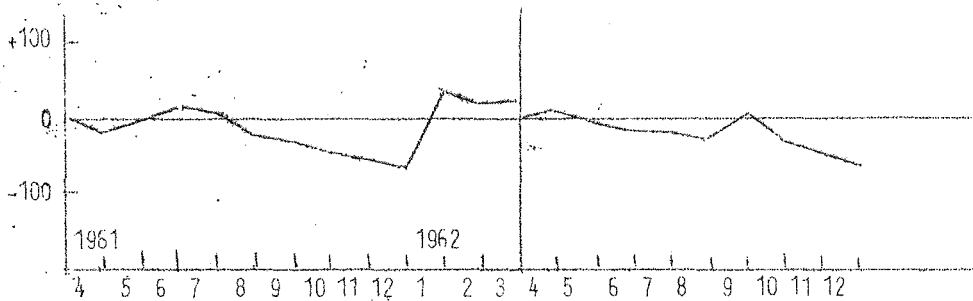
Diagrammen angör den summerade avvikelser från medelnederbörden för tiden den 1/4 1961-31/3 1962 samt den 1/4 - 31/12 1962.

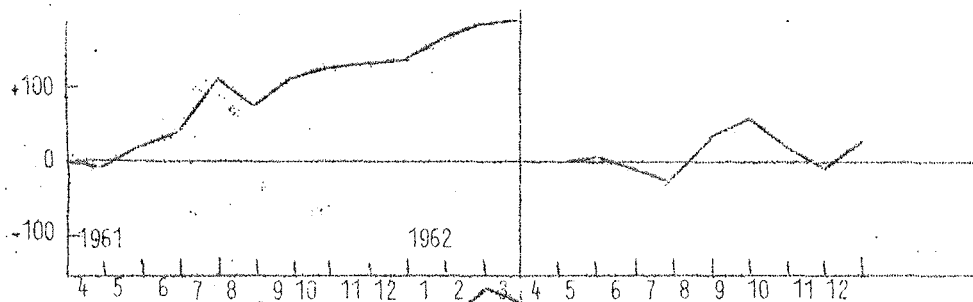
Uppsala
545 mm

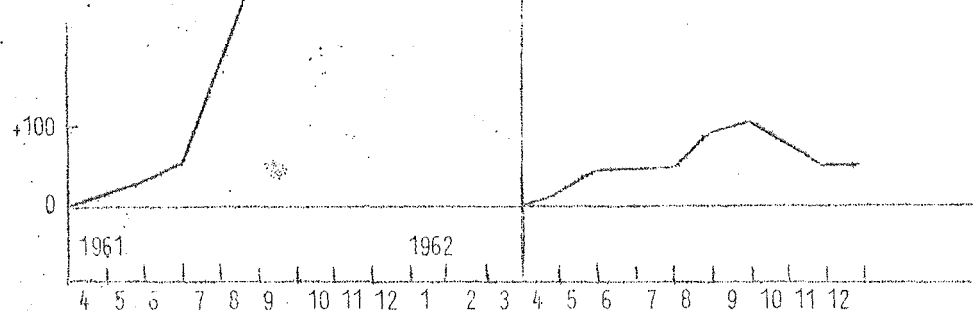
Linköping
511 mm

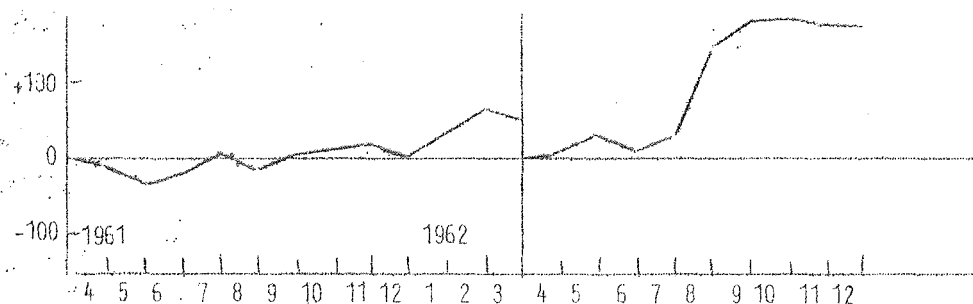
Visby
513 mm

Växjö
593 mm

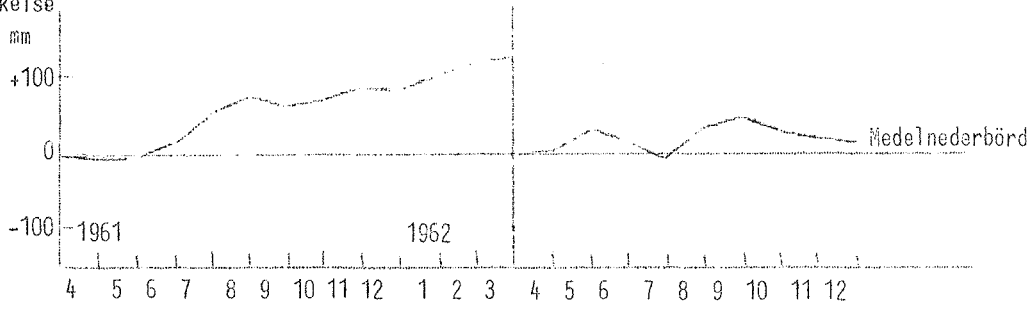
Lund
616 mm

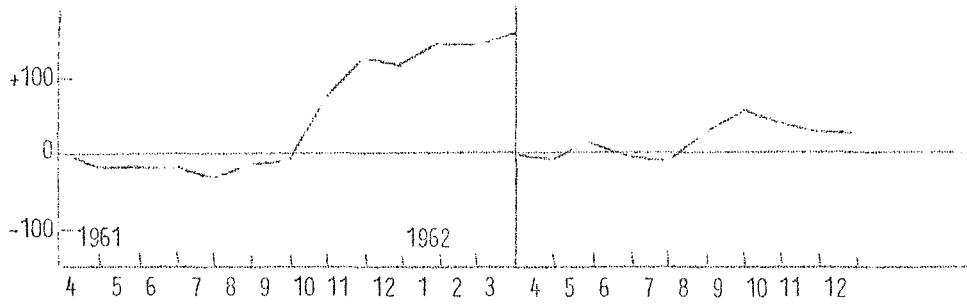
Göteborg
738 mm

Summerad
avvikelse
i mm

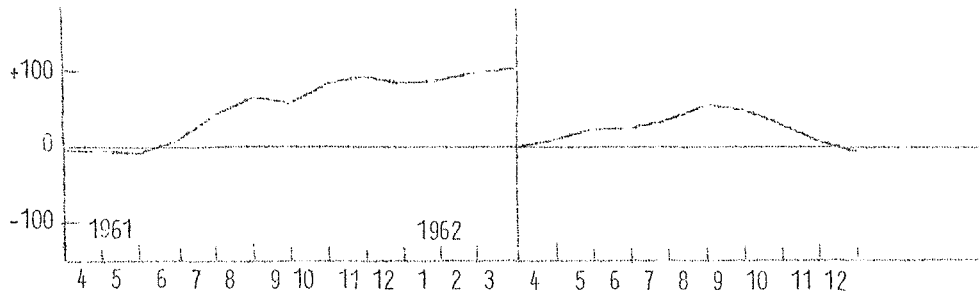
4.

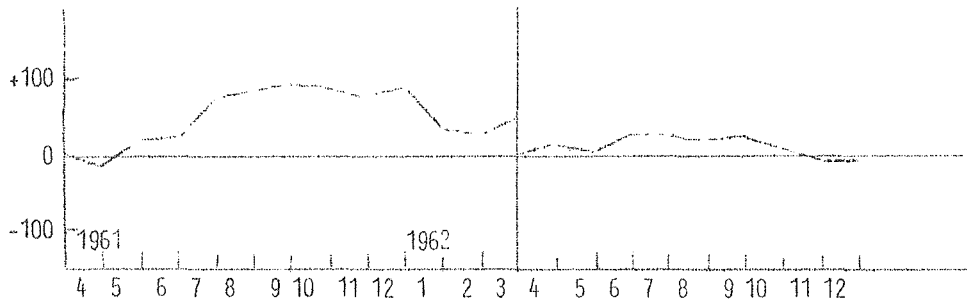
Skara
582 mm

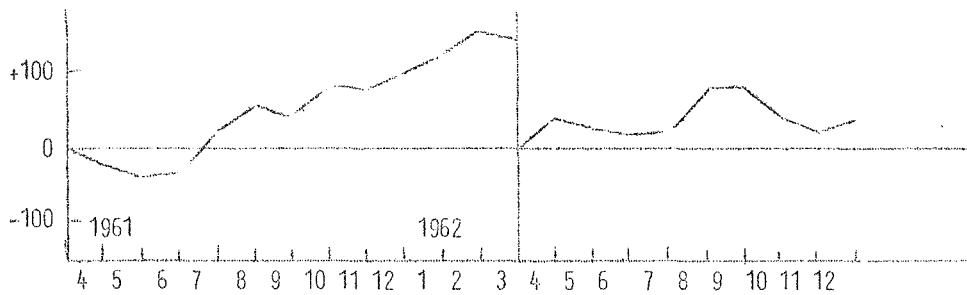
Karlstad
572 mm

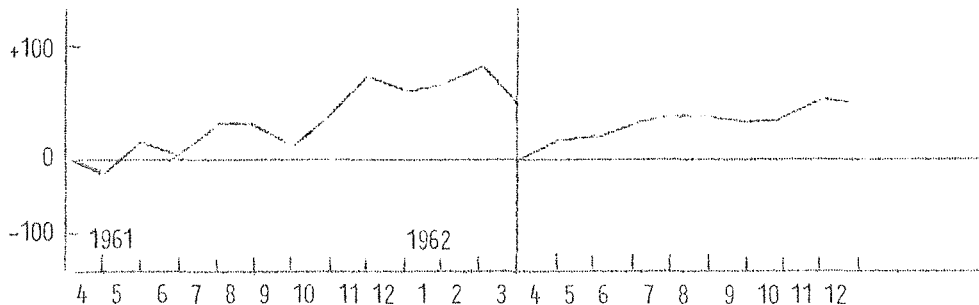
Falun
548 mm

Östersund
496 mm

Härnösand
531 mm

Uppsala
532 mm

RESULTAT AV ENSKILDA FÖRSÖK

Stockholms län

Husby By. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Wils Eskhult, Husbyby, Långhundra

Matj.: Mullfattig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	75,5	100	1	77,6	100	1	77,6	100
2	75,4 - 0,1	100	2	71,8 - 5,8	93	2	71,8 - 5,8	93
3	70,6 - 4,9	94	3	73,4 - 4,2	95	3	73,4 - 4,2	95
4	68,3 - 7,2	90	4	75,0 - 2,6	97	4	75,0 - 2,6	97
5	72,2 - 3,3	96	5	71,2 - 6,4	92	5	71,2 - 6,4	92
$m_{diff} = 2,2$ dt hö/ha			6	73,4 - 4,2	95	6	73,4 - 4,2	95
			7	73,7 - 3,9	95	7	73,7 - 3,9	95
			$m_{diff} = 2,4$ dt hö/ha					

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid båda dikesavstånden. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, motsvarar dock ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	35	33	441
Årets nederbörd	63	74	29	41	24	94	60	74	76	37	19	20	611

Krogsta. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Erik Lindström, Krogsta, Tingslunda

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall I

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	93,9	100	1	85,8	100	1	85,8	100
2	76,9 - 17,0	82	2	81,4 - 4,4	95	2	81,4 - 4,4	95
3	77,4 - 16,5	82	3	74,1 - 11,7	85	3	74,1 - 11,7	85
4	61,9 - 32,0	66	4	71,6 - 14,2	83	4	71,6 - 14,2	83
5	69,1 - 24,8	74	5	73,5 - 12,3	86	5	73,5 - 12,3	86
$m_{diff} = 11,8$ dt hö/ha			6	69,7 - 16,1	81	6	69,7 - 16,1	81
			7	70,5 - 15,3	82	7	70,5 - 15,3	82
			8	64,7 - 21,1	75	8	64,7 - 21,1	75
			9	65,8 - 20,0	77	9	65,8 - 20,0	77
			10	63,1 - 22,7	74	10	63,1 - 22,7	74
			$m_{diff} = 4,3$ dt hö/ha					

Mycket stora skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid båda dikesavstånden. Utslagen är statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes ett dikesavstånd av ned till 8 meter betala sig.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	35	33	441
Årets nederbörd	63	74	29	41	24	94	60	74	76	37	19	20	611

Uppsala län

6.

Lövstholm. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. J.E. Jönsson, Lövstholm, Gamla Uppsala

Matj.: Något mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,7	100	1	21,8	100
2	18,8 - 1,9	91	2	18,5 - 3,3	85
3	19,4 - 1,3	94	3	18,4 - 3,4	84
4	19,5 - 1,2	94	4	18,4 - 3,4	84
5	20,0 - 0,7	97	5	18,0 - 3,8	82
$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$			6	17,0 - 3,8	83
			7	18,1 - 3,7	83
			8	16,1 - 3,7	83
			9	18,5 - 3,3	85
			10	17,6 - 4,2	81
			$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar dock ej den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Nedelnederbörd	30	23	24	30	39	52	67	74	53	48	38	41	516
Årets nederbörd	46	35	19	42	18	41	70	68	48	33	18	14	447

Narsta. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Lennart Vallgård, Vallskog, Uppsala

Matj.: Något mullhaltig mellanlera

Alv: Mellanlera - styv lera

Gröda: Vårvete

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 13,5 m</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,5	100	1	29,4	100
2	31,0 - 0,5	98	2	29,8 + 0,4	101
3	30,9 - 0,6	98	3	29,5 + 0,1	100
4	30,8 - 0,7	98	4	29,8 + 0,4	101
5	30,5 - 1,0	97	5	29,5 + 0,2	101
$m_{diff} = 0,4 \text{ dt/ha}$			6	29,0 - 0,4	99
			7	28,3 - 1,1	96
			8	29,2 - 0,2	96
			9	29,2 - 0,2	99
			10	28,0 - 1,4	96
			$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$		

Eftersom det inte erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Nedelnederbörd	35	27	23	33	42	52	65	76	50	51	41	45	545
Årets nederbörd	46	35	19	42	18	41	70	68	43	33	18	14	447

Skrällinge. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Olof Lindvall, Skrällinge, Örsundsbro

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Avståndsförsök

Försöket består av fyra parallella på 20-meters avstånd från varandra belägna täckdiken, vilka inlagts på ett för övrigt odikat fält. Vinkelrätt över dessa diken har lagts ett skördeområde (bandförsök), som sträcker sig 50-meter ut över den odikade marken på båda sidor.

Dikesavstånd 20 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12,6	100
2	12,6 ± 0,0	100
3	12,6 ± 0,0	100
4	12,0 - 0,6	95
5	12,7 + 0,1	101

$m_{diff} = 0,4 \text{ dt/ha}$

Gröda: Vitsenap

Dikat - odikat

Skördekurva från dikena ut mot odikat område (50 m).

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12,4	100
2	11,0 - 1,4	89
3	10,3 - 2,1	83
4	10,0 - 2,4	81
5	9,7 - 2,7	78
6	10,4 - 2,0	84
7	10,4 - 2,0	84
8	9,4 - 3,0	76
9	9,1 - 3,3	72
10	8,4 - 4,0	68
11	9,8 - 2,6	79
12	10,5 - 1,9	85
13	10,0 - 2,4	81
14	10,0 - 2,4	81
15	10,9 - 1,5	88

$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$

Avkastningen är låg beroende på riklig förekomst av flyghavre. Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på 20-metersavstånden. Skördekurvan ut mot odikat område visar en avkastningsminskning, som uppgår till ca 2 dt/ha vid en jämförelse mellan 20-metersdikningen och odikat område.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	22	16	19	30	41	49	72	79	48	50	35	37	498
Årets nederbörd	54	39	19	61	28	49	66	151	59	30	22	15	590

Edeby. År 1962

Södermanlands län
=====Försöksvärd: Lantmästare G.A. af Ekenstam, Edeby säteri, Strängnäs

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Korn		
<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Dikesavstånd 30 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	26,0	100	1	25,7	100
2	25,3 - 0,7	97	2	25,1 - 0,6	98
3	25,1 - 0,9	97	3	24,7 - 1,0	96
4	24,5 - 1,5	94	4	25,7 ± 0,0	100
5	23,6 - 2,4	91	5	25,0 - 0,7	97
$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$			6	24,9 - 0,8	97
			7	25,3 - 0,4	98
			8	24,6 - 1,1	96
			9	24,7 - 1,0	96
			10	23,7 - 2,0	92
			$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet är skördedepressionen statistiskt säker. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ej den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	40	39	518
Årets nederbörd	52	39	19	39	38	28	41	106	76	26	21	17	502

Fiholm. År 1962

Försöksvärd: Löjtnant G. Barre, Fiholm, Jäderön

Matj.: Måttligt mullhaltig mycket styv lera

Alv: Mycket styv lera

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,15 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 5 upprepningar. Dikesavståndet är 18 m.

Gröda: Korn			
Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,15 m	11,9	100
2		13,0 + 1,1	109
3		12,4 + 0,5	104
4		12,0 + 0,1	101
5		12,7 + 0,8	107
6		12,6 + 0,7	106
7		12,6 + 0,7	106
8	0,5 m	12,9 + 1,0	108
$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$			

Variationen i dikesdjup synes ej ha påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna och kan ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Under den tidiga våren visade den djupare dikningen en bättre upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna utjämnats. Några olikheter i bärighet framträdde ej i samband med skörden.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	40	39	518
Årets nederbörd	52	39	19	39	38	28	41	106	76	26	21	17	502

Gärdesta. År 1962Försöksvärd: Bröderna Lindahl, Gärdesta säteri, Tystberga

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	25,4	100	1	26,4	100			
2	26,1 + 0,7	103	2	27,2 + 0,8	103			
3	26,4 + 1,0	104	3	24,7 - 1,7	94			
4	26,0 + 0,6	102	4	24,7 - 1,7	94			
5	26,3 + 0,9	104	5	25,1 - 1,3	95			
			6	24,6 - 1,8	93			
			7	24,6 - 1,8	93			
			8	24,7 - 1,7	94			
			9	24,3 - 2,1	92			
			10	24,0 - 2,4	91			

$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$

Någon skördedepression mellan dikena har ej erhållits vid det mindre dikesavståndet. Vid det större avståndet föreligger däremot en viss skördenedsättning mellan dikena. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar emellertid knappast den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 26 april visade de större avstånden en sämre upptorkning. Vid tiden för vårbruket (sådd den 10 maj) var fältet jämnt upptorkat. Någon försening av sådden förorsakade ej de större dikesavstånden. Fältet var uppblött vid skörden. Några skillnader i bärighet mellan olika dikningar framträdde emellertid ej. Vid höstplöjningen förelåg ingen skillnad i bärighet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	34	37	63	73	74	50	54	46	45	553
Årets nederbörd	82	33	31	35	38	51	57	159	80	20	30	25	641

Vallby prästgård. År 1962Försöksvärd: Arrendator Alrik Strengbohm, Vallby prästgård, Sörmlands Vallby

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Mycket styv lera

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 48 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal			
1	49,9	100	1	49,3	100			
2	48,3 - 1,6	97	2	53,3 + 4,0	108			
3	48,4 - 1,5	97	3	52,2 + 2,9	106			
4	48,4 - 1,5	97	4	52,2 + 2,9	106			
5	47,0 - 2,9	94	5	49,8 + 0,5	101			
			6	47,4 - 1,9	96			
			7	48,6 - 0,7	99			
			8	48,1 - 1,2	98			
			9	48,9 - 0,4	99			
			10	47,4 - 1,9	96			
			11	51,4 + 2,1	104			
			12	50,2 + 0,9	102			
			13	50,1 + 0,8	102			
			14	47,3 - 2,0	96			
			15	46,2 - 3,1	94			

$m_{diff} = 1,2 \text{ dt hö/ha}$

$m_{diff} = 3,0 \text{ dt hö/ha}$

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid båda dikesavstånden. För det mindre avståndet är skördedepressionen statistiskt säker. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	40	39	578
Årets nederbörd	52	39	19	39	38	28	41	106	76	26	21	17	502

Östergötlands län

Fullerstad. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Birger Hålling, Fullerstad, Söderköping

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Gröda: Höstraps</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,5	100	1	22,3	100	1	22,3	100
2	24,8 + 1,3	106	2	25,0 + 2,7	112	2	25,0 + 2,7	112
3	24,7 + 1,2	105	3	25,1 + 2,8	113	3	25,1 + 2,8	113
4	25,0 + 1,5	106	4	24,0 + 1,7	103	4	24,0 + 1,7	103
5	24,3 + 0,8	103	5	24,3 + 2,0	109	5	24,3 + 2,0	109
			6	24,2 + 1,9	109	6	24,2 + 1,9	109
			7	24,2 + 1,9	109	7	24,2 + 1,9	109
			8	23,6 + 1,3	106	8	23,6 + 1,3	106
			9	24,8 + 2,5	111	9	24,8 + 2,5	111
			10	24,8 + 2,5	111	10	24,8 + 2,5	111

 $m_{diff} = 0,8 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Däremot föreligger en viss mindre skörde-depression i dikenas omedelbara närhet. Denna har orsakats av att rapsen under hösten blev förväxt över dikena och därför övervintrade sämre inom dessa delar av fältet.

Observationer: Vid hackningen av rapsen under hösten, var markens bärkraft sämre inom områden med stort dikesavstånd, vilket medförde kraftig spårbildning. Vid konstgödselspridning och hackning under våren visade de större avstånden en sämre upptorkning. Några mera betydande skillnader i bärighet framträdde dock ej.

Vid skörden var markens bärkraft dålig oavsett dikesavstånd. I samband med höstplöjningen visade områden med större dikesavstånd sämre bärkraft än övriga delar av fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	36	39	471
Årets nederbörd	56	29	22	26	45	45	52	161	68	9	25	23	581

Hageby. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Åke Almegård, Hageby, Fornåsa

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mo

Alv: Lerig mo

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 5 upprepningar. Dikesavståndet är 20 m.

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal	Gröda: Korn
1	1,2 m	38,7	100	
2		37,6 - 1,1	97	
3		36,7 - 2,0	95	
4		35,3 - 3,4	91	
5		34,9 - 3,8	90	
6		33,8 - 4,9	87	
7		33,9 - 4,6	88	
8	0,5 m	33,2 - 5,5	86	

 $m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen givit en avsevärt högre avkastning. Det utslag som erhållits kan anges som statistiskt säkert.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	20	24	34	40	64	59	64	40	50	40	38	591
Årets nederbörd	54	35	34	35	39	45	62	149	78	23	38	41	633

Ingelstad gård. År 1962Försöksvärd: Lantbr. Bengt-Uno Westeson, Ingelstad gård, Kuddby

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Höstvete		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,9	100	1	37,5	100
2	36,4 - 0,5	99	2	35,9 - 1,6	96
3	34,7 - 2,2	94	3	36,3 - 1,2	97
4	34,6 - 2,3	94	4	36,2 - 1,3	97
5	34,7 - 2,2	94	5	33,2 - 4,3	89
$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$			6	34,0 - 3,5	91
			7	32,9 - 4,6	88
			8	33,8 - 3,7	90
			9	33,6 - 3,9	90
			10	32,6 - 4,9	87
			$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Vid det större avståndet är skördedepressionen betydande och statistiskt fullt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Det förekom isbrännor över hela fältet. Mest framträdande var dessa inom områden med stort dikesavstånd. Inom dessa delar av fältet var även upptorkningen och bärigheten sämre såväl under den tidiga våren som vid skörd och höstplöjning. Under augusti månad föll det rikligt med regn.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	36	39	471
Årets nederbörd	56	29	22	26	45	45	52	161	68	9	25	23	581

Stora Greby. År 1962Försöksvärd: Lantmästare Bo Secher, Haddorp, Vikingstad

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Höstvete		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
Detta dikesavstånd ej skördat			1	45,0	100
			2	46,3 + 1,3	103
			3	44,4 - 0,6	99
			4	43,0 - 2,0	96
			5	42,8 - 2,2	95
			6	43,3 - 1,7	96
			7	44,1 - 0,9	98
			8	45,0 ± 0,0	100
			9	44,0 - 1,0	98
			10	43,3 - 1,7	96
			$m_{diff} = 2,1 \text{ dt/ha}$		

På grund av stark liggsädesbildning kunde försöket ej skördas i sin helhet. Ovan redovisas därför endast resultat från det i försöket ingående större dikesavståndet. Av dessa resultat framgår, att det inte erhållits någon mera betydande skördenedsättning mellan dikena. Det större dikesavståndet synes därför i årets försök ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Under den tidiga våren var upptorkningen och bärigheten sämre inom områden med stort dikesavstånd. Vid skörd och höstplöjning framträdde ej några skillnader i dessa avseenden mellan de prövade dikesavstånden.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	41	39	512
Årets nederbörd	47	46	46	33	34	33	90	120	77	8	31	35	600

Säby. År 1962

Försöksvärd: Godsarrendator Sven Hanell, Säby, Kuddby

Matj.: Måttligt mullhaltigt, styvare lera

Alv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Vall I		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	69,0	100	1	72,5	100
2	63,6 - 5,4	92	2	62,9 - 9,6	87
3	60,2 - 8,8	87	3	56,3 - 15,2	78
4	61,2 - 7,8	89	4	52,4 - 20,1	72
5	63,7 - 5,3	92	5	52,5 - 20,0	72
$m_{diff} = 2,8$ dt hö/ha			6	54,4 - 18,1	75
			7	48,5 - 24,0	67
			8	44,2 - 28,3	61
			9	42,2 - 30,3	58
			10	42,9 - 29,6	59
			$m_{diff} = 4,0$ dt hö/ha		

Betydande skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Utslaget kan betecknas som statistiskt fullt säkert. Med de skörderesultat som erhållits i årets försök, är det mindre dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Vallbeståndet bestod av nästan uteslutande klöver. Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	36	39	471
Årets nederbörd	56	29	22	26	45	45	52	161	68	9	25	23	581

Vänge Södergård. År 1962

Försöksvärd: Arrendator Thure Karlsson, Rystads Handelsträdgård, St. Vänge Södergård, Linköping

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Vall II		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	62,3	100	1	60,3	100
2	63,5 + 1,2	102	2	62,3 + 2,0	103
3	63,2 + 0,9	101	3	60,8 + 0,5	101
4	59,8 - 2,5	96	4	60,0 - 0,3	100
5	59,1 - 3,2	95	5	59,2 - 1,1	98
$m_{diff} = 1,9$ dt hö/ha			6	56,2 - 4,1	93
			7	58,8 - 1,5	98
			8	56,3 - 4,0	93
			9	56,2 - 4,1	93
			10	57,1 - 3,2	95
			$m_{diff} = 1,9$ dt hö/ha		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. I fråga om det större avståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vallbeståndet bestod till huvudsaklig del av timotej. Klöverinslaget var möjligen något högre mitt över dikena.

Under den tidiga våren var markens upptorkning och bärkraft sämre inom områden med stort dikesavstånd.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	41	39	512
Årets nederbörd	54	39	36	35	34	35	93	119	76	7	31	46	605

Västerby. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Erik Sagemark, Västerby, Vikingstad

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Höstvete		
<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,6	100	1	41,8	100
2	31,1 - 0,5	98	2	41,9 + 0,1	100
3	31,1 - 0,5	98	3	40,3 - 1,5	96
4	31,7 + 0,1	100	4	40,1 - 1,7	96
5	29,7 - 1,9	94	5	40,4 - 1,4	97
$m_{diff} = 1,6$ dt/ha			6	37,1 - 4,7	89
			7	37,6 - 4,2	90
			$m_{diff} = 2,7$ dt/ha		

<u>Dikesavstånd 25 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	42,8	100
2	45,6 + 2,8	107
3	45,2 + 2,4	106
4	46,4 + 3,6	108
5	45,1 + 2,3	105
6	44,9 + 2,1	105
7	44,3 + 1,5	104
8	42,2 - 0,6	99
9	42,9 + 0,1	100
10	43,1 + 0,3	101
$m_{diff} = 2,5$ dt/ha		

Höstvetet skadades under eftervintern och våren av isbrännor. Något samband mellan dikesavståndets storlek och frekvensen av isbrännor kunde emellertid ej konstateras. De topografiska förhållandena var helt avgörande. Till följd av övervintringsskadorna var beståndet ojämnt inom försöket.

De ovan angivna skördesiffrorna visar ej några tydliga och för samtliga dikesavstånd återkommande skördenedsättningar mellan dikena. De utslag som erhållits ligger helt inom felgränserna.

Som sammanfattning av avkastningsresultaten kan därför sägas, att 25-metersavståndet detta år synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Betydligt sämre bärighet på de längre dikesavstånden vid skörden. Likaså är förekomsten av kvickrot på fältet lokaliserad till dessa områden med glesare dikning.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	41	39	512
Årets nederbörd	47	46	46	33	34	33	90	120	77	8	31	35	600

Lidhult. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Carl O. Pettersson, Lidhult, Reftele

Jordart: Någorlunda humifierad vitmosstorv

Avståndsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över diken.
Gröda: Blandsäd

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	6,7	100
" 18 m	6,7 ± 0,0	100
" 24 m	6,8 + 0,1	102
$m_{diff} = 0,5$ dt/ha		

På grund av sommarens regniga väderlek har grödan blivit svag, och någon skillnad i avkastning vid olika dikesavstånd har ej erhållits.

Observationer: Någon märkbar skillnad mellan dikningarna i upptorkning framträdde ej under våren. Vid skörden i mitten av oktober stod det vatten i alla svackor, och marken var mycket uppblött. Någon skillnad i bärkraft vid olika dikningar kunde ej konstateras.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	56	39	39	53	52	61	79	96	70	76	73	65	759
Årets nederbörd	114	77	24	59	76	39	86	182	80	30	26	67	860

Åby. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Tore Brånalt, Åby, Torskinge

Avståndsförsök

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	13,8	100	1	13,5	100
2	14,0 + 0,2	101	2	15,5 + 2,0	115
3	14,7 + 0,9	107	3	15,7 + 2,2	116
4	14,9 + 1,1	108	4	16,1 + 2,6	119
5	14,4 + 0,6	104	5	15,4 + 1,9	114
$m_{diff} = 0,6$ dt/ha			6	16,1 + 2,6	119
			7	16,0 + 2,5	119
			8	16,5 + 3,0	122
			9	16,7 + 3,2	124
			10	15,0 + 1,5	111
			$m_{diff} = 0,8$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke tagit sig uttryck i en minskning av avkastningen inom mittområdena mellan diken. Skörden är i stället lägre invid diken. Detta torde ha orsakats av störningar i marken i samband med dikningen med uppgrävning av mindre värdefull alv etc.

Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan diken, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Under den tidiga våren visade det större dikesavståndet en sämre upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna helt utjämnats. Markens bärkraft vid skörden och höetplöjningen var god oavsett dikesavstånd.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	57	35	35	45	49	64	73	96	53	60	71	65	708
Årets nederbörd	98	58	33	70	101	39	110	180	68	28	35	50	870

Ingelstads Lantmannaskola. År 1962

Försöksvärd: Ingelstads Lantmannaskola, Ingelstad

Matj.: Mycket mullrik mjällig finmo

Alv: Finmo

Avståndsförsök

Gröda: Vall I

Dikesavstånd 16 m				Dikesavstånd 32 m			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	45,1	100		1	46,6	100	
2	43,1 - 2,0	96		2	46,3 - 0,3	99	
3	40,8 - 4,3	90		3	41,4 - 5,2	89	
4	39,7 - 5,4	88		4	39,6 - 7,0	85	
5	40,0 - 5,1	89		5	36,6 - 10,0	79	
$m_{diff} = 3,2$ dt hö/ha				6	36,8 - 9,8	79	
				7	36,0 - 10,6	77	
				8	35,6 - 11,0	76	
				9	37,2 - 9,4	80	
				10	38,1 - 8,5	82	
				$m_{diff} = 2,9$ dt hö/ha			

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Vid det större avståndet är skördedepressionen betydande och statistiskt fullt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes till ca 50% av klöver. Någon skillnad i dess sammansättning intill dikena och mitt mellan dem kunde ej konstateras.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	29	29	41	43	59	62	83	48	55	56	49	593
Årets nederbörd	53	44	31	42	48	38	91	158	58	18	40	31	652

Persgård. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Sven Gustaf Hörberg, Persgård, Grimslov

Matj.: Sandig mulljord

Alv: Sandig grovmo

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår fem upprepningar. Dikesavståndet är 20 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal	Gröda: Havre
1	1,2 m	29,9	100	
2		27,7 - 2,2	93	
3		26,2 - 3,7	88	
4		27,2 - 2,7	91	
5		25,1 - 4,8	84	
6		26,9 - 3,0	90	
7		25,5 - 4,4	85	
8	0,5 m	24,5 - 5,4	82	
$m_{diff} = 1,7$ dt/ha				

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen i årets försök givit högre avkastning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	36	25	25	40	46	58	67	80	49	54	52	45	577
Årets nederbörd	58	41	31	40	48	48	73	134	66	12	30	28	609

Ryssby Lantmannaskola. År 1962
 Försöksvärd: Ryssby Lantmannaskola, Ryssby
 Matj.: Mullrik sandig mo
 Alv: Sandig grovmo

Gröda: Foderbetor

<u>Dikesavstånd 32 m</u>		<u>Avståndsförsök</u>	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal
1	257,5		100
2	254,0 - 3,5		99
3	258,0 + 0,5		100
4	257,5 ± 0,0		100
5	248,0 - 9,5		96
6	249,5 - 8,0		97
7	251,0 - 6,5		97
8	240,5 -17,0		93
9	234,0 -23,5		91
10	243,5 -14,0		95

$m_{diff} = 13,3 \text{ dt/ha}$

En viss skördnedsättning mellan dikena har erhållits. Denna är emellertid inte mera betydande. Den något högre avkastning, som ett mindre dikesavstånd skulle ha givit, hade sålunda icke motsvarat den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	51	36	36	45	49	58	72	93	56	66	68	60	690
Årets nederbörd	83	68	27	70	94	60	79	186	78	23	34	45	847

Kalmar län

Valstad. År 1962

Försöksvärd: Kalmar läns norra landsting

Matj.: Mätligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	37,2	100	1	36,3	100
2	37,6 + 0,4	101	2	35,8 - 0,5	99
3	36,3 - 0,9	98	3	36,7 + 0,4	101
4	36,6 - 0,6	98	4	36,0 - 0,3	99
5	38,4 + 1,2	103	5	36,8 + 0,5	101
$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$			6	35,9 - 0,4	99
			7	37,3 + 1,0	103
			8	36,4 + 0,1	100
			9	36,2 - 0,1	100
			10	34,3 - 2,0	94
			$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	51	57	567
Årets nederbörd	56	35	30	30	46	52	81	135	62	10	37	52	626

Vindö. År 1962

Försöksvärd: Godsägare Carl Malmberg, Vindö, Valdemarsvik

Matj.: Mycket mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	43,8	100	1	44,8	100
2	40,5 - 3,3	92	2	46,1 + 1,3	103
3	43,6 - 0,2	100	3	49,5 + 4,7	110
4	45,0 + 1,2	103	4	48,3 + 3,5	108
5	43,3 - 0,5	99	5	48,3 + 3,5	108
$m_{diff} = 2,8 \text{ dt/ha}$			6	46,8 + 2,0	104
			7	45,5 + 0,7	102
			8	48,5 + 3,7	108
			9	46,5 + 1,7	104
			10	44,2 - 0,6	99
			$m_{diff} = 2,3 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	51	57	567
Årets nederbörd	56	35	30	30	46	52	81	135	62	10	37	52	626

Almungs. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Bertil Jakobsson, Bosarve, Stånga

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 4 upprepningar. Dikesavståndet är 20 m. Gröda: Höstvete

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	40,1	100
2		41,5 + 1,4	103
3		41,9 + 1,8	104
4		39,2 - 0,9	98
5		40,6 + 0,5	101
6		43,0 + 2,9	107
7		43,0 + 2,9	107
8	0,5 m	42,7 + 2,6	106

$m_{diff} = 3,4$ dt/ha

Dikesdjupet synes ej ha påverkat avkastningen i årets försök. Den variation i skördevärdernas storlek som erhållits ligger sålunda helt inom felgränserna.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	47	32	34	39	32	40	58	71	55	58	67	58	591
Årets nederbörd	76	27	24	52	37	30	40	81	87	15	45	32	546

Lyrungs. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Martin Hansson, Lyrungs, Etelhem

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättilera

Ålv: Hoig lättare moränmellanlera

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Gröda: Havre

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	27,1	100
-"- 22 m	26,1 - 1,0	96
-"- 28 m	25,7 - 1,4	95

$m_{diff} = 1,9$ dt/ha

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 22 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,1	100	1	20,7	100
2	19,0 + 0,9	105	2	19,7 - 1,0	95
3	19,5 + 1,4	108	3	19,0 - 1,7	92
4	19,3 + 1,2	107	4	19,4 - 1,3	94
5	19,3 + 1,2	107	5	20,4 - 0,3	99
			6	19,9 - 0,8	96
			7	19,1 - 1,6	92

$m_{diff} = 0,8$ dt/ha

$m_{diff} = 1,1$ dt/ha

<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,0	100
2	19,7 - 0,3	99
3	19,7 - 0,3	99
4	18,4 - 1,6	92
5	18,8 - 1,2	94
6	19,9 - 0,1	100
7	20,4 + 0,4	102
8	19,3 - 0,7	97
9	20,0 ± 0,0	100
10	19,3 - 0,7	97

$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det minsta dikesavståndet givit den högsta avkastningen. Utslagen ligger emellertid helt inom felgränserna och kan ej tillmätas så stor betydelse.

Bandförsöket uppvisar ej några mera betydande skördenedsättningar mellan dikena på något av dikesavstånden.

Som sammanfattning av årets försök kan sägas, att 28-metersavståndet synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	41	29	32	33	28	30	52	75	49	54	61	51	535
Årets nederbörd	64	49	30	48	34	12	38	68	85	16	39	31	514

Svie. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Henry Siggelin, Ringome Alva, Hemse

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Mellanlera

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Höstvete		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
1	32,4	100	1	31,9	100	1	31,9	100
2	29,9 - 2,5	92	2	29,9 - 2,0	94	2	29,9 - 2,0	94
3	31,0 - 1,4	96	3	30,1 - 1,8	94	3	30,1 - 1,8	94
4	31,8 - 0,6	93	4	29,9 - 2,0	94	4	29,9 - 2,0	94
5	31,6 - 0,8	98	5	30,7 - 1,2	96	5	30,7 - 1,2	96
			6	30,8 - 1,1	97	6	30,8 - 1,1	97
			7	29,2 - 2,7	92	7	29,2 - 2,7	92
			8	30,6 - 1,3	96	8	30,6 - 1,3	96
			9	30,1 - 1,8	94	9	30,1 - 1,8	94
			10	30,0 - 1,9	94	10	30,0 - 1,9	94

$m_{diff} = 1,9 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: 80-metersdikningen torkade upp senare. Vid övergödslingen med kväve blev det här större spår men ingen direkt skada på vete¹. Några skillnader i bärighet i samband med skörden eller höstplöjningen framträdde ej. Marken var då torr.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	41	29	32	33	28	30	52	75	49	54	61	51	535
Årets nederbörd	64	49	30	48	34	12	38	68	85	16	39	31	514

Ausås, År 1962

Kristianstads län

21.

Försöksvärd: Lantbr. Gunnar Persson, Ausås prästgård, Spannarp

Matj.: Mullfattig moig sand

Ålv: Moig sand

Avståndsförsök

Gröda: Sockerbetor

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	320,6	100	1	324,8	100
2	316,5 - 4,1	99	2	306,4 -18,4	94
3	316,7 - 3,9	99	3	304,7 -20,1	94
4	321,0 + 0,4	100	4	310,1 -14,7	95
5	311,0 - 9,6	97	5	310,3 -14,5	95
$m_{diff} = 7,0$ dt/ha			6	307,6 -17,2	95
			7	306,4 -18,4	94
			8	314,8 -10,0	97
			9	308,0 -16,8	95
			10	307,9 -16,9	95
			$m_{diff} = 9,8$ dt/ha		

Eftersom det ej erhållits några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	54	38	36	47	43	67	72	93	59	65	62	62	698
Årets nederbörd	106	79	21	66	74	46	119	170	60	39	48	49	877

Bulstofta. År 1962

Malmöhus län

22.

Försöksvärd: Hushållningssällskapet

Matj.: Mullrik moränmo

Alv: Moränmo

Avståndsförsök

Gröda: Vall II

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	48,2	100	1	49,9	100
2	48,5 + 0,3	101	2	50,2 + 0,3	101
3	48,9 + 0,7	101	3	49,1 - 0,8	98
4	48,5 + 0,3	101	4	49,0 - 0,9	98
5	48,2 - 0,0	100	5	48,9 - 1,0	98
$m_{diff} = 0,7$ dt hö/ha			6	48,1 - 1,8	96
			7	48,0 - 1,9	96
			8	48,2 - 1,7	97
			9	48,5 - 1,4	97
			10	48,6 - 1,3	97
			$m_{diff} = 0,8$ dt hö/ha		

Några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits i årets försök. Det större dikesavståndet synes därför ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Bärigheten var under den regniga sommaren tidvis nedsatt inom områden med stort dikesavstånd.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	55	37	35	44	47	59	77	94	59	65	65	62	699
Årets nederbörd	81	71	28	50	86	41	93	137	78	36	40	48	789

Rosendal. År 1962

Försöksvärd: Friherre Gerard Bennet, Rosendals gods, Mörarp

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 5 upprepningar. Dikesavståndet är 10 meter.

Gröda: Korn

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	38,6	100
2		37,1 - 1,5	96
3		37,2 - 1,4	96
4		37,2 - 1,4	96
5		36,7 - 1,9	95
6		36,1 - 2,5	94
7		37,4 - 1,2	97
8	0,5 m	35,5 - 3,1	92
$m_{diff} = 1,3$ dt/ha			

Den djupare dikningen synes ha givit något högre avkastning.

Observationer: Upptorkningen var tidigt på våren något sämre inom områden med litet dikesdjup. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna utjämnats och fältet var jämnt upptorkat.

Marken var uppblött vid skörden, och det beredde vissa svårigheter att skörda av grödan. Det föreföll därvid som om bärigheten var sämre inom områden med stort dikesdjup.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	55	55	635
Årets nederbörd	61	62	22	40	55	48	80	124	42	25	32	38	629

Svenstorp. År 1962Försöksvärd: Friherre Th. G. Gyllenkrok, Björnstorp

Matj.: Mullfattig sandig moränlättilera

Ålv: Lättare moränmellanlera

Dikesavstånd 16 m			Avståndsförsök	Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	26,7	100	1	28,4	100	
2	26,4 - 0,3	99	2	27,7 - 0,7	98	
3	30,1 + 3,4	113	3	29,1 + 0,7	102	
4	29,9 + 3,2	112	4	29,6 + 1,2	104	
5	28,3 + 1,6	105	5	28,1 - 0,3	99	
$m_{diff} = 2,0 \text{ dt/ha}$			6	27,5 - 0,9	97	
			7	30,0 + 1,6	106	
			8	29,6 + 1,2	104	
			9	29,4 + 1,0	104	
			10	28,3 - 0,1	100	
			$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$			

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Vid spridning av kalksalpeter den 17/4 kunde man iakttaga, att spåren efter traktor och spridare blev något djupare inom områden med det större dikesavståndet. Bärigheten vid skörden och höstplöjningen var god.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	45	36	32	41	40	56	68	77	50	57	59	55	616
Årets nederbörd	71	38	11	54	69	42	88	111	56	26	32	52	650

Säbyholm. År 1962Försöksvärd: Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, Säbyholms gård, Landskrona

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Ålv: Styv lera

Dikesavstånd 12 m			Avståndsförsök	Dikesavstånd 16 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	40,4	100	1	40,6	100	
2	39,9 - 0,5	99	2	41,7 + 1,1	103	
3	39,4 - 1,0	98	3	39,2 - 1,4	97	
$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$			4	40,2 - 0,4	99	
			$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$			
Dikesavstånd 24 m						
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal				
1	40,5	100				
2	40,8 + 0,3	101				
3	40,0 - 0,5	99				
4	40,4 - 0,1	100				
5	40,4 - 0,1	100				
6	40,5 ± 0,0	100				
$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$						

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	28	23	37	33	52	62	82	48	48	47	47	547
Årets nederbörd	47	35	26	30	69	14	72	92	37	17	22	35	495

Göteborgs- och Bohus län

=====

Bro. År 1962Försöksvärd: Bröderna Hansson, Bro, Skredsvik

Matj.: Något mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Vall II		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	101,3	100	1	103,5	100	1	103,5	100
2	98,3 - 3,0	97	2	104,6 + 1,1	101	2	104,6 + 1,1	101
3	96,3 - 5,0	95	3	99,0 - 4,5	96	3	99,0 - 4,5	96
4	94,8 - 6,5	94	4	101,1 - 2,4	98	4	101,1 - 2,4	98
5	93,1 - 8,2	92	5	96,7 - 6,8	93	5	96,7 - 6,8	93
m _{diff} = 2,4 dt hö/ha			6	100,4 - 3,1	97	6	100,4 - 3,1	97
			7	100,5 - 3,0	97	7	100,5 - 3,0	97
			8	98,2 - 5,3	95	8	98,2 - 5,3	95
			9	97,0 - 6,5	94	9	97,0 - 6,5	94
			10	94,1 - 9,4	91	10	94,1 - 9,4	91
			m _{diff} = 2,9 dt hö/ha					

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	68	49	48	46	52	57	69	99	73	100	86	76	823
Årets nederbörd	125	68	34	64	55	72	102	237	117	86	68	57	1085

Ledum. År 1962Försöksvärd: Lantbr. Sven Aronsson, Ledum, Rabbalshede

Matj.: Mullrik lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Dikesavstånd: 16 och 32 meter.

Gröda: Havre

Några skördesiffror föreligger ej, då försöket på grund av den regniga och sena hösten ej kunde skördas.

Observationer: Tidigt under våren visade det större dikesavståndet en sämre upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna utjämnas, och den extensiva dikningen medförde ej någon försening av sådden.

Vid besiktning av fältet den 10 sept. stod havren alldeles grön. Den var betydligt kraftigare utvecklade över dikena. Det förelåg också en tydlig skillnad mellan 16 och 32-metersavstånden. På 16-metersavstånden var havren grönare och kraftigare än på 32-metersavstånden. Bärigheten var efter det intensiva regnandet dålig över hela fältet. Man kunde dock konstatera en avsevärt bättre bärighet över dikena, och allmänt visade områden med den intensivare dikningen bättre bärighet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	50	34	40	40	47	52	60	98	58	76	65	60	680
Årets nederbörd	125	68	34	64	44	52	104	183	125	93	68	57	1017

Skär. År 1962Försöksvärd: Hemmansägare Ivar Carlsson, Skär, Skee

Matj.: Måttligt mullhaltig molättlera

Alv: Styvare mellanlera

Dikesavstånd: 16 och 32 meter.

Gröda: Korn

Några skördesiffror föreligger ej, då försöket på grund av den regniga hösten ej kunde skördas.

Observationer: Tidigt under våren visade det större dikesavståndet en sämre upptorkning. Skillnader kvarstod även vid tiden för vårbrukets början (början av maj). Någon egentlig försening av sådden förorsakade emellertid inte denna skillnad i upptorkning.

Vid besiktning av fältet den 10 sept. framträdde ej några olikheter i grödans utveckling eller mognad. Marken var mycket uppblött efter det intensiva regnandet och bärigheten dålig över hela fältet. Skörden utfördes den 14-23 sept. och detta skedde med lie inom stora delar av fältet. Marken var mycket uppblött, men mest inom områdena med det större dikesavståndet. Vid höstplöjningen var ävenledes bärighets-svårigheterna störst inom dessa delar av fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	58	47	45	46	45	57	59	98	66	75	69	63	738
Årets nederbörd	131	66	44	52	56	50	80	227	82	98	53	35	974

Tingvalls egendom. År 1962

Försöksvärd: Göteborgs- och Bohus läns Hushållningssällskap

Matj.: Mätligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Dikesavstånd: 16 och 24 meter.

Observationer: Försöksfältet har under året trädats. På grund av den regniga väderleken har trädesbearbetningen endast med svårighet kunnat genomföras. När höstsådden skulle utföras den 21 sept., kunde de delar av fältet som var dikade med det mindre dikesavståndet med viss möda besås. Inom områden med det större avståndet körde traktorn fast och sådden kunde här ej fullföljas.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	50	34	40	40	47	52	60	98	58	76	65	60	680
Årets nederbörd	132	54	22	47	73	59	113	176	115	89	68	64	1012

Assmundstorp. År 1962

Älvsborgs län

Försöksvärd: Lantbr. Åke Hagaeus, Assmundstorp, Brålanda

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,6	100	1	24,2	100
2	23,5 - 0,1	100	2	21,8 - 2,4	90
3	23,8 + 0,2	101	3	23,2 - 1,0	96
4	23,2 - 0,4	98	4	22,8 - 1,4	94
5	22,6 - 1,0	95	5	21,7 - 2,5	90
			6	21,0 - 3,2	87
			7	20,8 - 3,4	86
			8	20,2 - 4,0	83
			9	20,6 - 3,6	85
			10	20,1 - 4,1	83

$m_{diff} = 0,5$ dt/ha

$m_{diff} = 0,8$ dt/ha

En klart framträdande skördenedsättning mellan dikena har erhållits vid det större dikesavståndet. Utslaget kan betecknas som statistiskt säkert. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, är det mindre dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Tidigt på våren stod det vatten inom områden dikade med det större dikesavståndet. Vid vårbrukets början var marken fortfarande något sämre upptorkad inom dessa delar av fältet. Efter den första harvningen utjämnades skillnaderna, och när sådden utfördes märktes ej några olikheter mellan de prövade dikesavstånden.

Vid besiktning av fältet den 9 sept. var beståndet kraftigare och grönare inom områden med litet dikesavstånd. Vid det stora dikesavståndet hade mognaden gått längre. Beståndet var mera gult, kortare och tunnare. Av allt att döma hade nederbörden under juli och augusti varit så stor, att det uppstått kvävningsskador på rotsystemet inom de svagast dikade områdena, varigenom mognadsförloppet påskyndats. Grödan skördades den 17 oktober.

Bärigheten var vid skörden och höstplöjningen sämre inom områden med stort dikesavstånd.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	64	44	614
Årets nederbörd	81	53	31	50	83	69	94	192	82	55	80	61	931

Forstena. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Nils Dahlgren, Forstena, Vargön

Matj.: Mullrik styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	54,9	100	1	59,0	100
2	54,4 - 0,5	99	2	56,6 - 2,4	96
3	55,0 + 0,1	100	3	53,7 - 5,3	91
			4	51,5 - 7,5	87
			5	51,1 - 7,9	87
			6	51,4 - 7,6	87
			7	51,0 - 8,0	86
			8	50,5 - 8,5	86
			9	51,4 - 7,6	87
			10	50,9 - 8,1	86

$m_{diff} = 5,4$ dt hö/ha

$m_{diff} = 1,3$ dt hö/ha

$m_{diff} = 1,4$ dt hö/ha

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena

Gröda: Vall i

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det i årets försök ej erhållits några avkastningsskillnader mellan de prövade dikningarna.

I bandförsöket har det ej framkommit någon skördenedsättning mellan dikena vid det mindre dikesavståndet. 32-metersavståndet visar däremot en viss skördedepression mellan dikena, vilken kan anges som statistiskt säker. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	57	42	38	47	47	58	68	100	69	83	73	62	744
Årets nederbörd	94	84	37	73	60	67	78	193	82	49	62	62	941

Skerrud. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Karl Erik Falk, Skerrud, Åsteböberg

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavståndet är 15 meter.

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal	Gröda: Korn
1	1,2 m	29,9	100	
2		30,2 + 0,3	101	
3		31,4 + 1,5	105	
4		30,5 + 0,6	102	
5		29,2 - 0,7	98	
6		27,6 - 2,3	92	
7		26,2 - 3,7	88	
8	0,5 m	24,5 - 5,4	82	

$$m_{\text{diff}} = 2,4 \text{ dt/ha}$$

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen givit en högre avkastning.

Observationer: Marken torkade upp senare inom områden med grund dikning. Vårbruket försenades därigenom 2-3 dagar. Strukturen på jorden var ävenledes sämre inom dessa delar av fältet, och kvickroten tycks där vara svårare att bekämpa.

Ogräsbesprutningen skedde efter en regnperiod. Markens bärkraft var då märkbart sämre vid grund dikning. Sprutningen försenades därigenom 2-3 dagar. Vid skörden och höstplöjningen var bärigheten likaledes sämre på den grunda dikningen.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	64	44	614
Årets nederbörd	81	53	31	50	83	69	94	192	82	55	80	61	931

Säby. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Lennart Johansson, Säby, Brålanda

Matj.: Mullrik mjällättlera

Alv: Mjällättlera

Avståndsförsök

Gröda: Havre

Dikesavstånd 15 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,0	100	1	35,1	100
2	36,0 + 2,0	106	2	34,1 - 1,0	97
3	34,0 ± 0,0	100	3	32,6 - 2,5	93
4	32,9 - 1,1	97	4	30,0 - 5,1	85
5	33,1 - 0,9	97	5	30,3 - 4,8	86
			6	28,2 - 6,9	80
			7	27,5 - 7,6	78
			8	26,7 - 8,4	75
			9	25,9 - 9,2	74
			10	25,2 - 9,9	72

$$m_{\text{diff}} = 1,4 \text{ dt/ha}$$

$$m_{\text{diff}} = 1,1 \text{ dt/ha}$$

En klart framträdande skördenedsättning mellan dikena har erhållits vid det större dikesavståndet. Utslaget kan betecknas som statistiskt säkert. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, är det mindre dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Under den tidiga våren var upptorkning och bärighet avsevärt sämre inom områden med stort dikesavstånd. Vid igenkörningen av slutfårorna i senare hälften av april gick det bra att utföra arbetet inom de intensivt dikade delarna av fältet, medan traktorn sjönk så att den höll på att bli kvar inom områden med stort dikesavstånd. Vid tiden för vårbrukets början (5/5) låg den extensiva dikningen fortfarande efter i upptorkning med uppskattningsvis 5-6 dagar, vilket försenade sådden.

Vid besiktning av fältet den 9 sept. kunde man konstatera, att havren var kraftigare och mindre mogen inom områden med litet dikesavstånd. Vid de långa avstånden var beståndet tunnare och kortare samt hade kommit längre ur mognadssynpunkt. Markens bärkraft var efter den intensiva regnperioden betydligt sämre inom områden med stort avstånd.

Vid skörden (23/9) och höstplöjningen (15/10) var bärighetsförhållandena bättre på fältet och några nämnvärda bärighetsskillnader mellan olika dikningar kunde ej iakttagas.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	50	40	38	45	45	54	66	91	62	78	69	56	694
Årets nederbörd	81	53	31	50	83	69	94	192	82	55	80	61	931

Iveten. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Karl Andersson, Tveten, Brålanda

Matj.: Måttligt mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>				Gröda: Vall III			
<u>Dikesavstånd 8,5 m</u>				<u>Dikesavstånd 17 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dthö/ha	Rel. tal	
1	53,6	100		1	54,8	100	
2	50,1 - 3,5	93		2	48,1 - 6,7	88	
3	48,3 - 5,3	90		3	44,8 - 10,0	82	
$m_{diff} = 0,6$ dt hö/ha				4	43,5 - 11,3	79	
				5	42,8 - 12,0	78	
				6	41,3 - 13,5	75	
				$m_{diff} = 1,4$ dt hö/ha			

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes ett dikesavstånd av ned till 12 meter betala sig.

Beståndets botaniska sammansättning var följande:

	Klöver	Timotej	Kvickrot
Över dikena	32	66	2
Mitt mellan dikena (lilla avst.)	20	79	0,5
" " " (stora avst.)	14	82	3

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	64	44	614
Årets nederbörd	81	53	31	50	83	69	94	192	82	55	80	61	931

Försöksvärd: Godsägare Alf Lagergren, Korsberga

Matj.: Något mullhaltig mjällera

Ålv: Styvare mellanlera

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>				<u>Gröda: Höstvete</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	34,1	100	1	34,1	100	1	34,1	100	
2	30,1 - 4,0	88	2	30,4 - 3,7	89	2	30,4 - 3,7	89	
3	29,3 - 4,8	86	3	28,1 - 6,0	82	3	28,1 - 6,0	82	
4	28,2 - 5,9	83	4	28,0 - 6,1	82	4	28,0 - 6,1	82	
5	28,0 - 6,1	82	5	26,1 - 8,0	77	5	26,1 - 8,0	77	
			6	25,8 - 8,3	76	6	25,8 - 8,3	76	
			7	25,8 - 8,3	76	7	25,8 - 8,3	76	
			8	26,4 - 7,7	77	8	26,4 - 7,7	77	
			9	26,1 - 8,0	77	9	26,1 - 8,0	77	
			10	24,9 - 9,2	73	10	24,9 - 9,2	73	

 $m_{diff} = 2,1 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 1,9 \text{ dt/ha}$

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes ett dikesavstånd av ned till 10 meter betala sig.

Observationer: Höstsådden utfördes sent. Vid besiktning av fältet på våren (27 april) var beståndet svagt utvecklat och tunt. Några uppfrysningsskador kunde ej iakttagas. Upptorkningen och bärigheten var vid detta tillfälle avsevärt sämre vid 32-metersavstånden, där det stod vatten i svackorna.

Vid besiktning den 6 september var marken mättad med vatten (avrinning från dikena). Markens bärkraft var då avsevärt sämre vid det större dikesavståndet. Fältet skördades den 2 oktober, då bärigheten var god över hela fältet. Detsamma var förhållandet vid den följande höstplöjningen.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	27	21	23	31	41	64	65	90	53	62	50	39	566
Årets nederbörd	39	41	31	48	65	26	61	129	74	56	46	41	657

Djupedal. År 1962

Försöksvärd: Arr. Erik Larsson och Karl Gustav Danielsson, Tyskagården, Lovene

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig grovmo

Ålv: Lerig grovmo

<u>Djupförsök</u>			<u>Gröda: Höstvete</u>			
Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	48,5	100	1	48,5	100
2		48,3 - 0,2	100	2	48,3 - 0,2	100
3		48,2 - 0,3	99	3	48,2 - 0,3	99
4		47,5 - 1,0	98	4	47,5 - 1,0	98
5		47,4 - 1,1	98	5	47,4 - 1,1	98
6		47,0 - 1,5	97	6	47,0 - 1,5	97
7		46,4 - 2,1	96	7	46,4 - 2,1	96
8	0,5 m	44,9 - 3,6	93	8	44,9 - 3,6	93

 $m_{diff} = 2,0 \text{ dt/ha}$

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen givit en något högre avkastning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	50	38	593
Årets nederbörd	46	22	22	26	49	53	53	104	64	23	37	31	530

Frugården. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Klas Oskar Johansson, Frugården, Tengene

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Höstvete		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	50,3	100	1	50,5	100
2	50,7 + 0,4	101	2	47,0 - 3,5	93
3	48,5 - 1,8	96	3	47,7 - 2,8	94
4	47,8 - 2,5	95	4	46,5 - 4,0	92
5	46,3 - 4,0	92	5	46,5 - 4,0	92
$m_{diff} = 1,7 \text{ dt/ha}$			6	45,5 - 5,0	90
			7	45,3 - 5,2	90
			8	45,4 - 5,1	90
			9	45,6 - 4,9	90
			10	44,9 - 5,6	89
			$m_{diff} = 0,8 \text{ dt/ha}$		

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Markens bärkraft var något sämre inom områden dikade med det större dikesavståndet. Detta framträdde i samband med övergödslingen på våren och vid skörden. I övrigt inga skillnader.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	50	38	593
Årets nederbörd	62	32	27	51	56	81	66	136	70	26	39	40	686

Gammalstorp. År 1962

Försöksvärd: Agronom Sven Axelsson, Gammalstorps säteri, Skövde

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Avståndsförsök inom ett förhållandevis plant område (marklutning mindre än 15:1000)

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena

Gröda: Sexradskorn

Dikesavstånd	Skörd dt/ha	Rel. tal
10 m	29,8	100
"- 16 m	27,6 - 2,2	93
"- 24 m	24,4 - 5,4	82
"- 48 m x)	22,1 - 7,7	74
$m_{diff} = 1,3 \text{ dt/ha}$		

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 10 m</u>			<u>Dikesavstånd 16 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,1	100	1	29,4	100
2	30,4 - 0,7	98	2	26,3 - 3,1	89
3	29,9 - 1,2	96	3	25,3 - 4,1	86
$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$			4	26,1 - 3,3	89
			5	24,2 - 5,2	82
			$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$		

x) Parcellerna är ej placerade så att de anger medelskörden för dikesavståndet i fråga. De är uttagna på en sträcka av 30 meter i mittområdet mellan dikena.

<u>Dikesavstånd 24 m</u>			<u>Dikesavstånd 48 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,8	100	1	25,2	100
2	26,6 - 1,2	96	2	22,1 - 3,1	88
3	23,7 - 5,1	85	3	22,1 - 3,1	88
4	22,0 - 5,8	79	4	21,7 - 3,5	86
5	22,5 - 5,3	81	5	20,1 - 5,1	86
6	21,3 - 6,5	77	6	22,4 - 2,8	89
7	21,2 - 6,6	76	7	20,6 - 4,6	82
$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$			8	18,9 - 6,3	75
			9	21,0 - 4,2	83
			10	22,1 - 3,1	88
			11	21,7 - 3,5	86
			12	19,0 - 6,2	75
			13	20,1 - 4,1	86
			14	22,1 - 3,1	88
			15	20,8 - 4,4	83
			$m_{diff} = 2,0 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att avkastningen avtager med ökat dikesavstånd. Utslaget kan anges som statistiskt säkert.

I bandförsöket har det erhållits skördenedsättningar mellan dikena vid samtliga dikesavstånd. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes ett dikesavstånd av nöd till 16 meter betala sig.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 27 april kunde man konstatera tydliga skillnader i upptorkning. 48-metersavstånden var betydligt blötare (dålig till mycket dålig bärighet) och mera tillslammade i ytskiktet än övriga försöksmoment. Områdena med 10-metersdikningen var fasta att gå på. De övriga dikesavstånden var något sämre. Det stora språnget fanns dock mellan 24 och 48-metersdikningen. Vårarbetena på fälten hade vid denna tidpunkt icke påbörjats någonstans i trakten.

Under augusti månad föll mycket regn. Vid besiktning av fältet den 6 september var bärigheten dålig på 48-metersavstånden. Den var ej heller fullgod på 24-metersavstånden. Skörden verkställdes den 21 september.

Avståndsförsök inom område med stark marklutning (ca 40:1000)

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	29,3	100
Stamdikning x)	28,5 - 0,8	97
$m_{diff} = 1,8 \text{ dt/ha}$		

Någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikningarna har ej framkommit i årets försök. Det mindre utslag som erhållits ligger helt inom felgränserna.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 27 april framträdde klara skillnader i upptorkning och bärighet mellan de prövade dikningarna.

Besiktningen den 6 september skedde efter en period med riklig nederbörd. Marken var vattenmättad och det rann ur dikessystemen. Bärigheten var då avsevärt sämre inom de stamdikade områdena.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	52	54	661
Årets nederbörd	44	49	27	41	71	33	46	128	80	43	47	44	653

x) Detta försöksmoment består av ca 0,5 ha stora områden avgränsade av dräneringsledningarna men för övrigt odikade.

Gunnarstorp, År 1962Försöksvärd: Godsägare W. Wahlström, Gunnarstorp, Flakeberg

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47,5	100	1	46,3	100
2	45,6 - 1,9	96	2	46,1 - 0,2	100
3	45,6 - 1,9	96	3	45,8 - 0,5	99
4	46,1 - 1,4	97	4	44,7 - 1,6	97
5	44,2 - 3,3	93	5	44,1 - 2,2	95
			6	45,1 - 1,2	97
			7	45,3 - 1,0	98
			8	42,8 - 3,5	92
			9	44,6 - 1,7	96
			10	45,1 - 1,2	97

$m_{diff} = 1,0$ dt/ha

$m_{diff} = 1,2$ dt/ha

<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	45,2	100
2	47,5 + 2,3	105
3	46,6 + 1,4	103
4	47,5 + 2,3	105
5	47,4 + 2,2	105
6	45,9 + 0,7	102
7	45,0 - 0,2	100
8	44,6 - 0,6	99
9	45,4 + 0,2	100
10	46,7 + 1,5	103

$m_{diff} = 1,1$ dt/ha

De redovisade skördesiffrorna är inte fullt tillförlitliga på grund av förekomsten av liggsäd och därmed förenade svårigheter att samla in skörden. Liggsäden var svårast över dikena. I mittområdet på 80-metersavståndet var det minst liggsäd. På grund av det spill, som liggsäden förorsakade, torde utslagen för dikningen i realiteten vara något större än vad som framgår av de ovan angivna skördevärdena.

Enligt dessa har det erhållits vissa mindre skördenedsättningar mellan dikena på 16 och 32-metersavstånden. Däremot visar 80-metersavståndet ej någon skördedepression mellan dikena. Skillnaderna i avkastning mellan de olika dikningarna är sålunda små i årets försök.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 26 april visade 80-metersdikningen klart sämre upptorkning och bärighet än övriga dikningar. 16, 24 och 32-metersdikningarna var väl upptorkade (32-metersdikningen möjligen något sämre än de båda övriga). Bärigheten var vid skörden relativt god, dock sämre inom 80-metersavståndet än på övriga dikningar.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	50	38	593
Årets nederbörd	62	32	27	51	56	81	66	136	70	26	39	40	686

Lantbrukshögskolans jordbruksegendom Lanna, År 1962

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Djupförsök I

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 3 upprepningar. Dikesavstånd 22 meter.

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal	Gröda: Havre
1	1,2 m	55,9	100	
2		54,0 - 1,9	97	
3		53,1 - 2,8	95	
4		51,7 - 4,2	92	
5		52,5 - 3,4	94	
6		51,5 - 4,4	92	
7		50,6 - 5,3	91	
8	0,6 m	50,7 - 5,2	91	

$m_{diff} = 1,3$ dt/ha

Av skördesiffrorna framgår att den djupare dikningen givit en högre avkastning. Utslaget kan anges som statistiskt säkert.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Kombinerat diknings- och såtidsförsök I

Under den tid försöket ligger i höstsäd eller vall bortfaller momentet med olika såtider. Försöket skördas och bearbetas då såsom ett rent avståndsförsök, i detta fall enligt bandmetoden med parcellerna uttagna parallellt med dikena.

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	50,4	100	1	52,2	100
2	49,8 - 0,6	99	2	48,9 - 3,3	94
3	49,3 - 1,1	98	3	47,9 - 4,3	92
4	48,8 - 1,6	97	4	46,0 - 6,2	88
5	48,2 - 2,2	96	5	44,5 - 7,7	85
$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$			6	44,2 - 8,0	85
			7	43,7 - 8,5	84
			8	45,0 - 7,2	86
			9	43,7 - 8,5	84
			10	43,6 - 8,6	84
			$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$		
<u>Dikesavstånd 80 m</u>					
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	46,6	100			
2	43,3 - 3,3	93			
3	43,6 - 3,0	94			
4	41,3 - 5,3	89			
5	40,9 - 5,7	88			
6	39,3 - 7,3	84			
7	38,1 - 8,5	82			
8	38,1 - 8,5	82			
9	36,4 - 10,2	78			
10	37,3 - 9,3	80			
$m_{diff} = 1,7 \text{ dt/ha}$					

Fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid samtliga dikesavstånd. Ifråga om 32 och 80-metersavstånden är skördenedsättningarna betydande. Med de utslag som erhållits i årets försök, är det minsta dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Vid besiktning av försöket den 26 april visade 16-metersdikningen god upptorkning och bärighet. 32-metersavstånden var möjligen något sämre upptorkade. 80-metersdikningen visade en klart sämre upptorkning och bärighet än övriga dikningar.

Vid skörden var markens bärkraft betydligt sämre inom 80-metersavstånden, och vid höstplöjningen i oktober månad stod det vatten i plogfårorna inom dessa delar av försöket.

Kombinerat diknings- och såtidsförsök II

Delförsök 1 (dikesavstånd 16 och 32 meter)

<u>Resultat av olika såtider</u>		<u>Gröda: Havre</u>			
Såtid x)		<u>Dikesavstånd 16 m</u>		<u>Dikesavstånd 32 m</u>	
		Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal
A (2/5)		38,3	100	38,0	100
B (7/5)		35,7 - 2,6	93	34,8 - 3,2	92
C (12/5)		36,2 - 2,1	95	35,6 - 2,4	94
D (16/5)		39,1 + 0,8	102	38,5 + 0,5	101
		$m_{diff} = 2,3 \text{ dt/ha}$		$m_{diff} = 2,1 \text{ dt/ha}$	

x) För såtid A väljes den tidpunkt, då det minsta dikesavståndet är upptorkat och våren är så långt framskriden, att det är möjligt att börja så. Såtid B, C och D följer sedan med 5 dagars mellanrum. Vid ogynnsam väderlek sker sådden den efter 5 dagar första lämpliga dag för sådd. Brukningen sker i direkt samband med sådden.

Jämförelse mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 32-metersavstånden

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	39,1	100
-"- 32 m	38,5 - 0,6	98

$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$

Första och sista såtiden har givit den högsta avkastningen. De erhållna utslagen ligger emellertid helt inom felgränserna och kan därför inte tillmätas någon större betydelse.

Jämförelsen mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 32-metersavstånden visar något högre skörd för 16-metersavståndet. Utslaget är litet och ligger också här inom felgränserna. Det kan därför ej tillmätas större betydelse.

Delförsök II (dikesavstånd 16 och 80 meter)Resultat av olika såtider

Såtid		Dikesavstånd 16 m		Dikesavstånd 80 m	
		Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal
A (2/5)		37,4	100	35,6	100
B (7/5)		36,3 - 1,1	97	33,4 - 2,2	94
C (12/5)		35,9 - 1,5	96	33,4 - 2,2	94
D (16/5)		36,9 - 0,5	99	33,6 - 2,0	94

$m_{diff} = 1,6 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 1,9 \text{ dt/ha}$

Jämförelse mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 80-metersavstånden

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	37,4	100
-"- 80 m	35,6 - 1,8	95

$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$

Den tidigaste sådden har givit den högsta avkastningen på såväl 16 som 80-metersavstånden. De skörde-
nedsättningar som erhållits vid de senare såtiderna är inte mera betydande, och utslagen kan ej anges som
statistiskt säkra.

Jämförelsen mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 80-metersavstånden visar en högre
skörd för 16-metersavståndet. Utslaget kan anges som statistik säkert.

Som sammanfattning av avkastningsresultaten från de båda delförsöken kan sägas, att såtiden ej påver-
kat avkastningen i nämnvärd grad. Däremot har det erhållits en lägre avkastning på 80-metersavståndet
än på övriga i försöket ingående dikesavstånd.

Observationer:

Såtid	Brukning o. sådd	Uppkomst	Axgång	Skörd
A	2 maj	23 maj	13 juli	19-24 okt.
B	7 maj	26 maj	13 juli	"
C	12 maj	30 maj	20 juli	"
D	16 maj	3 juni	24 juli	"

Vid första såtiden var jorden något fuktig. Den redde sig emellertid bra på 16 och 32-metersavstån-
den. På 80-metersavstånden skivade sig jorden vid brukningen, och strukturen i ytan blev ganska grov.
Vid övriga såtider var såbädden god på de båda mindre dikesavstånden men rätt fuktig på 80-metersav-
stånden.

När skörden utfördes var markens bärkraft mindre god vid 80-metersdikningen, där 5-10 cm djupa,
vattenfyllda spår uppstod efter skördetröskan.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	24	37	39	59	67	68	61	57	41	37	553
Årets nederbörd	46	22	22	26	49	53	53	104	64	23	37	31	530

Marieholm. År 1962Försöksvärd: Fångvårdsanstalten, Marjestad

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,1 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavstånd 14 meter.

Gröda: Korn

Försöket har ej skördats.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 28 april konstaterades en klart sämre upptorkning inom områden med grund dikning. Vårbruket hade påbörjats och fältet var sladdat. Sådden utfördes den 3 maj. Vid besiktning den 7 september stod grödan mogen och färdig för skörd. Bärigheten var dålig efter den senaste tidens rikliga nederbörd, men någon klar skillnad mellan olika dikesdjup kunde ej iakttagas. Möjligen var bärigheten något sämre vid den grunda dikningen.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	19	23	36	41	53	67	83	47	56	42	37	533
Årets nederbörd	37	23	10	46	36	30	35	100	73	17	18	40	465

Stensfält. År 1962Försöksvärd: Bröderna Eliasson, Stensfält, Moholm

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Gröda: Havre</u>		
<u>Dikesavstånd 14 m</u>			<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30,8	100	1	31,6	100
2	26,1 - 4,7	85	2	27,4 - 4,2	87
3	27,8 - 3,0	90	3	30,0 - 1,6	95
4	27,5 - 3,3	89	4	30,8 - 0,8	97
5	28,3 - 2,5	92	5	27,3 - 4,3	86
$m_{diff} = 1,2$ dt/ha			6	27,5 - 4,1	87
			7	25,4 - 6,2	80
			8	25,0 - 6,6	79
			9	26,5 - 5,1	84
			10	26,4 - 5,2	84
			$m_{diff} = 2,4$ dt/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 28 april kunde man ej konstatera någon skillnad i upptorkning mellan de prövade dikningarna. Vid granskningen av försöket den 7 september var bärigheten sämre inom områden med det större dikesavståndet. Nederbörden hade under den närmast föregående tiden varit ganska riklig. Vid skörden den 27 september framträdde ej några klara bärighetsskillnader orsakade av variationen i dikesavstånd. Bärigheten var mindre god över hela försöket. Några direkta svårigheter vid skörden förorsakade dock ej detta.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	50	40	32	43	55	44	69	135	74	41	37	41	661

Stommen. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Anders Palmstedt, Stommen, Loyene

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	49,4	100	1	48,8	100	1	48,8	100
2	48,1 - 1,3	97	2	48,2 - 0,6	99	2	48,2 - 0,6	99
3	48,3 - 1,1	98	3	48,5 - 0,3	99	3	48,5 - 0,3	99
4	48,9 - 0,5	99	4	48,9 + 0,1	100	4	48,9 + 0,1	100
5	47,9 - 1,5	97	5	49,2 + 0,4	101	5	49,2 + 0,4	101
			6	48,8 ± 0,0	100	6	48,8 ± 0,0	100
			7	48,7 - 0,1	100	7	48,7 - 0,1	100
			8	47,7 - 1,1	98	8	47,7 - 1,1	98
			9	49,2 + 0,4	101	9	49,2 + 0,4	101
			10	48,0 - 0,8	98	10	48,0 - 0,8	98

 $m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 0,8 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Det större dikesavståndet visade en något senare upptorkning. Sådden försenades härigenom 1-2 dagar. Vid skörden var marken uppblött efter den rikliga nederbörden under eftersommaren. Markens bärkraft var då sämre inom områdena med det större dikesavståndet. Denna bärighetskillnad var också märkbar i samband med höstplöjningen.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	41	37	553
Årets nederbörd	48	32	24	40	64	62	51	157	74	25	40	30	647

Sunnersbergs prästgård. År 1962

Försöksvärd: Bröderna Karlsson, Prästbolet, Tolgjö

Matj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,9	100	1	30,6	100	1	30,6	100
2	30,0 + 0,1	100	2	31,4 + 0,8	103	2	31,4 + 0,8	103
3	30,3 + 0,4	101	3	30,6 ± 0,0	100	3	30,6 ± 0,0	100
4	30,1 + 0,2	101	4	31,8 + 1,2	104	4	31,8 + 1,2	104
5	30,9 + 1,0	103	5	32,2 + 1,6	105	5	32,2 + 1,6	105
			6	31,4 + 0,8	103	6	31,4 + 0,8	103
			7	30,4 - 0,2	99	7	30,4 - 0,2	99
			8	31,8 + 1,2	104	8	31,8 + 1,2	104
			9	31,1 + 0,5	102	9	31,1 + 0,5	102
			10	31,5 + 0,9	103	10	31,5 + 0,9	103

 $m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Under den tidiga våren visade det större dikesavståndet en något sämre upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna helt utjämnats.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	29	38	39	55	66	89	53	65	49	43	581
Årets nederbörd	45	35	23	37	50	54	41	138	68	21	37	28	577

Försöksvärd: Skaraborgs läns landsting, Sötåsens egendom, Töreboda

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Havre		
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	48,3	100	1	48,5	100
2	45,8 - 2,5	95	2	43,3 - 5,2	89
3	44,4 - 3,9	92	3	42,7 - 5,8	88
4	41,5 - 6,8	86	4	40,3 - 8,2	83
5	42,8 - 5,5	89	5	38,9 - 9,6	80
			6	37,5 - 11,0	77
			7	37,0 - 11,5	76
			8	35,8 - 12,7	74
			9	35,4 - 13,1	73
			10	36,2 - 12,3	75

$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$

Stora skördedepressioner mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, är det mindre dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Under den tidiga våren förelåg en påtaglig skillnad i upptorkning mellan de olika dikningarna. Den 27 april uppskattades eftersläpningen för det större avståndet till 2-3 dagar. Vid tiden för vårbrukets början (9 maj) var fältet jämnt upptorkat. Eftersläpningen i upptorkning för det större avståndet förorsakade sålunda ingen försening av sådden.

Vid skörden var markens bärkraft något sämre inom områden med det större dikesavståndet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	47	30	30	40	43	27	73	133	76	33	32	44	608

Tyskagården. År 1962Försöksvärd: Bröderna Häggren, Tyskagården, Sk. Åsaka, Skara

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Havre		
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	28,3	100	1	28,5	100
2	27,0 - 1,3	95	2	27,2 - 1,3	95
3	26,3 - 2,0	93	3	29,3 + 0,8	103
4	26,6 - 1,7	94	4	28,6 + 0,1	100
5	26,6 - 1,7	94	5	27,1 - 1,4	95
			6	28,1 - 0,4	99
			7	28,0 - 0,5	98
			8	27,2 - 1,3	95
			9	27,0 - 1,5	95
			10	28,2 - 0,3	99

$m_{diff} = 1,7 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 1,4 \text{ dt/ha}$

Några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits. Det större dikesavståndet synes därför detta år ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Under den tidiga våren visade det större dikesavståndet en något sämre upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna helt utjämnats. Markens bärkraft vid skörden och höstplöjningen var god oavsett dikesavstånd.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	24	27	40	41	61	69	84	54	61	44	41	581
Årets nederbörd	52	48	28	45	66	44	52	119	68	45	34	37	638

Vrå Nolgården. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Thorsten Jonsson, Vrå Nolgården, Höholm

Matj.: Mättligt multhaltig styv lera

Ålv: Mycket styv lera

Avstånds- och djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena
Gröda: Vall II

		Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd	12 m	78,9	100	
-"-	16 m	75,7 - 3,2	96	
-"-	24 m	72,1 - 6,8	91	$m_{diff} = 3,0 \text{ dt hö/ha}$
Dikesdjup	0,7 m	76,5	100	
-"-	1,0 m	74,7 - 1,8	98	$m_{diff} = 2,5 \text{ dt hö/ha}$

Av skörderesultaten framgår att avkastningen avtager med ökat dikesavstånd.

Det större dikesdjupet har i årets försök givit något lägre avkastning. Utslaget ligger helt inom felgränserna och kan ej tillmätas någon större betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Stamdikningsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Gröda: Havre

		Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd	15 m	21,6	100
Stamdikning	x)	17,2 - 4,4	80
m_{diff}		= 0,5 dt/ha	

De stamdikade områdena har givit en statistiskt fullt säker skördenedsättning.

Observationer: De stamdikade områdena visade en avsevärt senare upptorkning, uppskattningsvis minst 8 dagar. Vid skörden var markens bärkraft dålig inom dessa delar av fältet, och det beredde svårigheter att komma fram med skördetröskan.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	22	27	39	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	47	30	30	40	43	27	73	133	76	33	32	44	608

x) Detta försöksmoment består av 120 x 50 meter stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Försöksvärd: AB Mölnbacka Trystil, Lantbruksförvaltningen, Mölnbacka

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Ålv: Styv lera

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,2	100	1	28,7	100
2	27,5 - 1,7	94	2	28,3 - 0,4	99
3	25,5 - 3,6	88	3	26,9 - 1,8	94
4	25,6 - 3,6	88	4	24,7 - 4,0	86
5	25,2 - 4,0	86	5	24,5 - 4,2	85
			6	22,8 - 5,9	79
			7	22,5 - 6,1	78

$m_{diff} = 1,0$ dt/ha

$m_{diff} = 1,2$ dt/ha

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Vid besiktning av fältet den 5 maj fanns det fortfarande ett ca 5 cm tjockt tjälskikt på 30 cm djup. En klar skillnad i upptorkning och bärighet förelåg mellan de prövade dikesavstånden. På 27-metersavstånden fanns djupa spår efter gödselspridaren. Eftersläpningen i upptorkning för det större dikesavståndet uppskattades till 4-5 dagar.

Vid besiktning av försöket den 12 sept. var beståndet tunt och grödan befann sig i mycket olika mognadsstadium. Säden, som utfördes den 17 maj, föregicks av en regnperiod och efterföljdes av ännu rikligare nederbörd. Det föll sammanlagt 102 mm under maj månad. Jorden blev tillslagen och det dröjde länge innan säden kom upp. De ogynnsamma förutsättningarna under växtperiodens första del i förening med angrepp av strim- och rödsjuka samt dvärgskottsjuka ("bollnässjuka") torde vara förklaringen till det tunna och ojämna beståndet.

Några bärighetsskillnader framträdde ej vid skörd och höstplöjning.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	27	30	32	44	51	67	84	56	61	48	46	585
Årets nederbörd	54	26	24	42	102	37	67	119	79	35	22	46	653

Uddeholm. År 1962

Försöksvärd: Uddeholms Aktiebolag, Uddeholm

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Ålv: Mjällera

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetoden med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Gröda: Vall II

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 30 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	45,4	100	1	33,7	100
2	43,6 - 4,8	89	2	33,9 + 0,2	101
3	40,2 - 5,2	83	3	32,2 - 1,5	95
4	37,2 - 8,2	82	4	29,9 - 3,8	89
			5	29,0 - 4,7	86
			6	29,2 - 4,5	87
			7	28,2 - 5,5	84
			8	29,6 - 4,1	88
			9	31,6 - 2,1	94
			10	30,2 - 3,5	90

$m_{diff} = 4,3$ dt hö/ha

$m_{diff} = 1,6$ dt hö/ha

$m_{diff} = 2,6$ dt hö/ha

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att avkastningen minskar med ökat dikesavstånd.

I bandförsöket har det erhållits skördenedsättningar mellan dikena. Utslagen kan anges som statistiskt säkra.

Som sammanfattning av avkastningsresultaten kan sägas, att den intensivaste dräneringen betalat sig i årets försök.

Observationer: Under våren visade 60-metersavstånden sämre upptorkning och bärighet än övriga dikningar. Vid skörden var marken torr och bärkraften god över hela fältet.

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavstånd 18 meter.

Gröda: Vall 1

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	24,6	100
2		25,2 + 0,6	102
3		24,8 + 0,2	101
4		24,9 + 0,3	101
5		24,9 + 0,3	101
6		22,7 - 1,9	92
7		22,5 - 2,1	91
8	0,5 m	22,1 - 2,5	90

$m_{diff} = 1,4$ dt hö/ha

Dikesdjupet synes ej ha påverkat avkastningen i årets försök. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger inom felgränserna och kan ej tillämnas större betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	49	36	42	37	53	65	78	97	63	68	59	59	706
Årets nederbörd	68	45	37	51	82	51	107	101	60	57	36	51	746

Västana. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Torvald Svensson, Västana, Väse

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Avståndsförsök

Gröda: Havre

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 90 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,3	100	1	26,8	100
2	24,5 + 0,2	101	2	24,4 - 2,4	91
3	23,9 - 0,4	98	3	25,1 - 1,7	94
4	26,0 + 1,7	107	4	22,1 - 4,7	82
5	24,8 + 0,5	102	5	22,7 - 4,1	85
			6	22,6 - 4,2	84
			7	20,0 - 6,8	75
			8	24,7 - 2,1	92
			9	23,1 - 3,7	86
			10	23,7 - 3,1	88

$m_{diff} = 2,7$ dt/ha

En klart framträdande skördenedsättning mellan dikena har erhållits på 90-metersavståndet. Med de skördeutslag som erhållits i årets försök synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Någon skillnad i upptorkning mellan dikningarna framträdde ej under våren. Vid besiktning av fältet den 11 september var bärigheten avsevärt sämre på 90-metersavståndet. Skörden utfördes den 24 oktober och bärigheten var även då märkbart sämre på det långa avståndet. Vid höstplöjningen framträdde inga bärighetsskillnader.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	37	26	29	35	43	58	84	84	51	61	51	47	606
Årets nederbörd	55	61	30	46	58	52	69	132	100	52	32	47	734

Ölmskog. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Magnus Lundaahl, Ölmskogs gård, Väse

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Avståndsförsök			Gröda: Vårvete		
Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,8	100	1	14,0	100
2	14,8 ± 0,0	100	2	14,3 + 0,3	102
3	14,8 ± 0,0	100	3	14,5 + 0,5	104
4	14,7 - 0,1	99	4	14,8 + 0,8	106
5	14,6 - 0,2	99	5	14,8 + 0,8	106
$m_{diff} = 0,3 \text{ dt/ha}$			6	15,1 + 1,1	108
			7	14,7 + 0,7	105
			8	15,0 + 1,0	107
			9	15,7 + 1,7	112
			10	15,8 + 1,8	113
			$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Fältet besåddes hösten 1961 med råg. Denna klarade inte vinterns påfrestning utan utvintrade i så hög grad, att den måste köras upp våren 1962. Utvintringen var mera omfattande inom områden med det större dikesavståndet. Vid besiktning av fältet den 5 maj var detta dåligt upptorkat med betydligt sämre bärighet vid det större dikesavståndet.

Den 11 september efter en långvarig nederbördsperiod visade de större dikesavstånden avsevärt sämre bärkraft. När skörden utfördes den 26 oktober framträdde inga nämnvärda bärighetsskillnader mellan de olika dikningarna.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	37	26	29	35	43	58	84	84	51	61	51	47	606
Årets nederbörd	74	51	33	48	37	44	58	143	117	30	18	40	693

Askersunds by. År 1962

Örebro län

Försöksvärd: Lantbr. Karl Einar Andersson, Askersunds by, Askersund

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällättlera

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,2	100	1	28,7	100
2	29,5 + 0,3	101	2	27,9 - 0,8	97
3	28,3 - 0,9	97	3	27,9 - 0,8	97
4	27,5 - 1,7	94	4	28,7 + 0,0	100
5	27,6 - 1,6	95	5	27,1 - 1,6	94
			6	27,0 - 1,7	94
			7	27,4 - 1,3	95
			8	26,1 - 2,6	91
			9	26,1 - 2,6	91
			10	26,7 - 2,0	93

$m_{diff} = 0,8 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Under den tidiga våren visade det större dikesavståndet sämre upptorkning och bärlighet. Vid tiden för vårbruket hade skillnaderna utjämnats. Bärligheten var god vid skörden, som utfördes den 15 oktober, alltså ca en månad efter den intensiva regnperioden i augusti och början av september.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	42	33	34	41	46	65	70	89	54	63	52	54	643
Årets nederbörd	67	73	32	45	40	41	56	151	94	39	43	31	712

Falkenå. År 1962

Försöksvärd: Godsägare Per Geis, Falkenå säteri, Örebro

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal.	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	50,1	100	1	51,0	100
2	48,7 - 1,4	97	2	49,5 - 1,5	97
3	47,3 - 2,8	94	3	48,3 - 2,7	95
4	49,6 - 0,5	99	4	49,6 - 1,4	97
5	47,3 - 2,8	94	5	48,9 - 2,1	96
			6	49,2 - 1,8	96
			7	48,6 - 2,4	95
			8	48,5 - 2,5	95
			9	49,7 - 1,3	97
			10	49,2 - 1,8	96

$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 1,2 \text{ dt/ha}$

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Dessa kan dock ej anges som statistiskt säkra. Med de utslag som erhållits i årets försök synes det större dikesavståndet ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärlighet har ej framträtt under året. Skörden utfördes den 28 september och föregicks av en fjortondagarsperiod med vackert väder utan regn. Den intensiva nederbördsperioden under augusti fram till den 12 september gav ca 240 mm.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	25	18	27	33	47	62	76	85	52	57	39	34	555
Årets nederbörd	93	42	41	65	62	60	82	139	99	29	31	27	770

Klockhammar, År 1962

Försöksvärd: Lantbr. N.E. Nilsson, Klockhammar, Närkes Kil

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,8	100	1	37,3	100
2	34,8 - 1,0	97	2	35,9 - 1,4	96
3	34,5 - 1,3	96	3	37,1 - 0,2	99
4	34,9 - 0,9	97	4	35,0 - 2,3	94
5	36,4 + 0,6	102	5	34,1 - 3,2	91
			6	33,8 - 3,5	91
			7	34,1 - 3,2	91
			8	34,5 - 2,8	92
			9	34,5 - 2,8	92
			10	34,4 - 2,9	92

m_{diff} = 0,7 dt/ham_{diff} = 1,1 dt/ha

Mindre skördenedsättningar mellan dikena har erhållits vid båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vid besiktningen av försöket den 6 maj hade vårbruket påbörjats och fältet hade harvats en gång. Områdena med stort dikesavstånd framträdde tydligt som svarta band över fältet. Upptorkningen var här sämre.

Skörden utfördes den 8 oktober efter en lång period med ringa nederbörd. Några bärighetsskillnader framträdde ej.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	28	32	40	49	60	76	86	58	66	50	48	626
Årets nederbörd	83	73	47	61	42	48	55	87	89	40	28	58	711

Norrby prästgård. År 1962

Västmanlands län

44.

Försöksvärd: Lantbr. Nore Andersson, Norrby prästgård, Sala

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Ålv: Styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Havre		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	34,2	100	1	34,4	100
2	34,6 + 0,4	101	2	33,5 - 0,9	97
3	34,1 - 0,1	100	3	32,1 - 2,3	93
4	34,0 - 0,2	99	4	33,7 - 0,7	98
5	34,0 - 0,2	99	5	34,1 - 0,3	99
$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$			6	33,7 - 0,7	98
			7	33,5 - 0,9	97
			$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	26	18	22	37	44	51	71	76	51	51	40	40	527
Årets nederbörd	53	47	23	44	31	42	51	133	49	26	28	18	545

Väster-Säby. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Karl-Erik Andersson, Väster-Säby, Torpaslätt

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Ålv: Mycket styv lera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Korn		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,7	100	1	20,4	100
2	20,0 - 0,7	97	2	21,2 + 0,8	104
3	20,2 - 0,5	98	3	22,2 + 1,8	109
4	19,8 - 0,9	96	4	23,4 + 3,0	115
5	19,7 - 1,0	95	5	23,7 + 3,3	116
$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$			6	24,4 + 4,0	120
			7	24,7 + 4,3	121
			$m_{diff} = 1,0 \text{ dt/ha}$		

En mindre skördenedsättning mellan dikena har erhållits på 16-metersavståndet. Det större avståndet uppvisar däremot en ökning av avkastningen inom mittområdet mellan dikena. Resultaten från de båda olika dikesavstånden är sålunda varandra motsägande och någon närmare slutsats rörande dikesavståndets inverkan på avkastningen i årets försök kan ej dragas.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	25	35	44	63	73	87	57	58	44	41	580
Årets nederbörd	66	40	22	40	51	36	64	97	81	27	22	18	564

Kloster. År 1962

Kopparbergs län

45.

Försöksvärd: Kornäs AB, Klosters egendom, Stjärnsund

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv mellanlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,5	100	1	18,8	100
2	19,0 + 0,5	103	2	18,8 ± 0,0	100
3	19,0 + 0,5	103	3	19,1 + 0,3	102
4	19,0 + 0,5	103	4	19,1 + 0,3	102
5	19,4 + 0,9	105	5	18,8 ± 0,0	100
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$			6	19,1 + 0,3	102
			7	18,6 - 0,2	99
			8	18,7 - 0,1	99
			9	18,8 ± 0,0	100
			10	18,7 - 0,1	99
			$m_{diff} = 0,4 \text{ dt/ha}$		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodikerna med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesdjup	Skörd dt/ha	Rel. tal
0,60 m	22,6	100
0,85 m	20,7 - 1,9	92
1,10 m	21,7 - 0,9	96
$m_{diff} = 1,5 \text{ dt/ha}$		

Av skördesiffrorna framgår, att den grundare dikningen i årets försök givit något högre avkastning. Det utslag som erhållits ligger emellertid inom felgränserna och kan ej tillmätas någon större betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	25	31	36	49	56	72	82	55	51	42	48	580
Årets nederbörd	56	35	29	45	53	43	67	101	40	30	18	31	548

Spisbo. År 1962

Försöksvärd: Lantbrukare Börje Andersson, Spisbo, By Kyrkby

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,2	100	1	30,3	100
2	28,4 - 0,8	97	2	28,3 - 2,0	93
3	28,9 - 0,3	99	3	29,3 - 1,0	97
4	28,9 - 0,3	99	4	28,9 - 1,4	95
5	28,9 - 0,3	99	5	28,2 - 2,1	93
$m_{diff} = 0,6 \text{ dt/ha}$			6	28,5 - 1,8	94
			7	28,1 - 2,2	93
			$m_{diff} = 0,7 \text{ dt/ha}$		

En viss skördedepression mellan dikena har erhållits vid det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	26	17	21	23	41	58	63	76	48	49	34	38	494
Årets nederbörd	46	27	25	36	35	42	63	122	48	36	19	24	523

Wikmanshyttan. År 1962

Försöksvärd: Wikmanshytte Bruks AB, Hedemora

Matj.: Mätligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv lera

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,5	100	1	19,0	100	1	19,0	100
2	19,3 + 0,8	104	2	19,7 + 0,7	104	2	19,7 + 0,7	104
3	19,7 + 1,2	106	3	19,7 + 0,7	104	3	19,7 + 0,7	104
4	19,9 + 1,4	108	4	19,8 + 0,8	104	4	19,8 + 0,8	104
5	19,5 + 1,0	105	5	19,8 + 0,8	104	5	19,8 + 0,8	104
			6	19,6 + 0,6	103	6	19,6 + 0,6	103
			7	19,4 + 0,4	102	7	19,4 + 0,4	102
			8	20,1 + 1,1	106	8	20,1 + 1,1	106
			9	19,5 + 0,5	103	9	19,5 + 0,5	103
			10	20,0 + 1,0	105	10	20,0 + 1,0	105

$m_{diff}^2 = 0,5 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 0,4 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Någon skillnad i upptorkning mellan olika dikesavstånd framträdde ej under våren. Det föreföll dock som om jorden var mera hopslammad vid det större avståndet. Det fordrades här en harvning mera för att uppnå ett tillfredsställande såbruk.

Sådden skedde sent (den 7/6), och kornet gick inte fram till full mognad. Det skördades den 11 oktober och spannmålen ensilerades.

Några bärighetsskillnader framträdde ej vid skörden.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	29	28	33	51	60	65	85	55	51	40	43	562
Årets nederbörd	56	35	33	43	34	24	58	109	44	19	16	24	496

Backa gård. År 1962

Gävleborgs län

47.

Försöksvärd: Syskonen Olanders, Backa gård, Edsbyn 2

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällera

Avståndsförsök

Gröda: Vall 1

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	108,9	100	1	111,6	100
2	112,3 + 3,4	103	2	113,7 + 2,1	102
3	105,7 - 3,2	97	3	113,6 + 2,0	102
4	106,7 - 2,2	98	4	112,0 + 0,6	100
5	107,3 - 1,6	99	5	106,8 - 4,8	96
$m_{diff} = 3,3$ dt hö/ha			6	106,6 - 5,0	96
			7	109,4 - 2,2	98
			8	109,5 - 2,1	98
			9	108,7 - 2,9	97
			10	106,3 - 5,3	95
$m_{diff} = 3,5$ dt hö/ha					

Någon skördedepression mellan dikena har ej erhållits på det korta dikesavståndet. På 32-metersavståndet däremot föreligger en viss skördenedsättning mellan dikena. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	38	26	32	34	51	76	73	94	52	54	44	46	620
Årets nederbörd	40	34	33	42	86	40	65	88	35	24	13	52	552

Svedja. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Lars Magnusson, Svedja, Färila

Matj.: Mullrik mjällera

Alv: Lerig mjåla

Avståndsförsök

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 80 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,6	100	1	16,9	100
2	17,5 - 0,1	99	2	15,3 - 1,6	91
3	17,8 + 0,2	101	3	15,0 - 1,9	89
4	17,5 - 0,1	99	4	15,8 - 1,1	93
5	16,4 - 1,2	93	5	14,8 - 2,1	88
$m_{diff} = 0,7$ dt/ha			6	13,4 - 3,5	79
			7	11,8 - 5,1	70
			8	12,2 - 4,7	72
			9	13,8 - 3,1	82
			10	13,1 - 3,8	78
$m_{diff} = 1,7$ dt/ha					

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits vid det mindre dikesavståndet. Vid 80-metersavståndet föreligger däremot en klart framträdande skördenedsättning mellan dikena. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök betalar väl den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: 80-metersavståndet torkade upp något senare än de delar av fältet som dikats med 18 meters dikesavstånd. Någon försening av sådden förorsakade inte detta.

Markens bärkraft var god vid skörden och höstplöjningen.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	19	22	26	46	59	71	88	43	44	36	40	525
Årets nederbörd	36	32	36	34	79	32	39	84	38	20	13	27	470

Sörby, Järvsö. År 1962

Försöksvärd: Hemmansägare Jonas Bertil Jonsson, Sörby, Lörstrand

Matj.: Mycket mullrik mjälig lättlera

Alv: Mjälig lättlera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Vall I		
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	36,8	100	1	37,1	100
2	34,9 - 1,9	95	2	27,9 - 9,2	75
3	31,8 - 5,0	86	3	26,4 - 10,7	71
4	29,4 - 7,4	80	4	27,3 - 9,8	74
5	25,4 - 11,4	69	5	26,2 - 10,9	71
$m_{diff} = 2,1$ dt hö/ha			6	26,6 - 10,5	72
			7	23,3 - 13,8	63
			8	21,5 - 15,6	58
			9	21,2 - 15,9	57
			10	21,3 - 15,8	57
			$m_{diff} = 2,5$ dt hö/ha		

Mycket stora skördenedsättningar mellan diken har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök synes ett dikesavstånd av ned till 12 meter betala sig.

Observationer: Klöverinslaget i vallen var kraftigare i dikenas närhet.

Det mindre dikesavståndet visade en betydligt tidigare upptorkning. Några bärighetsskillnader framträdde ej vid skörden.

<u>Nederbörden:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	38	23	31	38	53	69	73	96	57	55	39	42	614
Årets nederbörd	51	39	31	37	73	28	55	98	35	32	20	40	539

Berg. År 1962

Västernorrlands län
=====Försöksvärd: Lantbr. Sigvard Hansson, Berg, Docksta

Matj.: Mättligt mullhaltig molera

Alv: Molera

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	15,2	100	1	15,8	100	1	15,8	100
2	15,5 + 0,3	102	2	15,7 - 0,1	99	2	15,7 - 0,1	99
3	15,0 - 0,2	99	3	14,8 - 1,0	94	3	14,8 - 1,0	94
4	15,1 - 0,1	99	4	14,6 - 2,2	92	4	14,6 - 2,2	92
5	14,9 - 0,3	98	5	15,2 - 0,6	96	5	15,2 - 0,6	96
$m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$			6	14,9 - 0,9	94	6	14,9 - 0,9	94
			7	14,4 - 1,4	91	7	14,4 - 1,4	91
			8	14,7 - 1,1	93	8	14,7 - 1,1	93
			9	14,9 - 0,9	94	9	14,9 - 0,9	94
			10	15,3 - 0,5	97	10	15,3 - 0,5	97
			$m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	27	22	23	24	42	46	50	77	56	53	44	36	500
Årets nederbörd	57	45	26	70	28	22	36	116	65	11	29	37	542

Hov. År 1962

Försöksvärd: Lantbr. Göran Nordqvist, Hov, Prästmon

Matj.: Mullrik mjällera

Alv: Mjällera

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,3	100	1	20,1	100	1	20,1	100
2	19,6 + 0,3	102	2	22,9 + 2,8	114	2	22,9 + 2,8	114
3	20,0 + 0,7	104	3	23,8 + 3,7	118	3	23,8 + 3,7	118
4	19,5 + 0,2	101	4	21,7 + 1,6	108	4	21,7 + 1,6	108
5	19,5 + 0,2	101	5	19,8 - 0,3	99	5	19,8 - 0,3	99
$m_{diff} = 1,1 \text{ dt/ha}$			6	22,4 + 2,3	111	6	22,4 + 2,3	111
			7	19,4 - 0,7	97	7	19,4 - 0,7	97
			8	19,9 - 0,2	99	8	19,9 - 0,2	99
			9	19,1 - 1,0	95	9	19,1 - 1,0	95
			10	19,4 - 0,7	97	10	19,4 - 0,7	97
			$m_{diff} = 2,0 \text{ dt/ha}$					

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på det mindre dikesavståndet. Inom området för det större dikesavståndet (80 meter) föreligger, om man bortser från parcellen närmast diket, en viss skördenedsättning mellan dikena, som visar att dikningen haft en icke obetydlig positiv inverkan på avkastningen i årets försök.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	27	18	19	20	36	49	57	83	49	41	35	30	464
Årets nederbörd	43	37	17	34	26	56	47	84	60	15	13	14	446

Ljustorps boställe. År 1962Försöksvärd: Lantbr. John Eriksson, Ljustorps boställe, Ljustorp

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Korn		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	20,2	100	1	14,5	100			
2	19,5 - 0,7	97	2	15,1 + 0,6	104			
3	18,8 - 1,4	93	3	14,8 + 0,3	102			
4	19,7 - 0,5	98	4	13,9 - 0,6	96			
5	19,8 - 0,4	98	5	14,5 ± 0,0	100			
$m_{diff} = 0,6$ dt/ha			6	14,2 - 0,3	98			
			7	14,7 + 0,2	101			
			$m_{diff} = 1,0$ dt/ha					

<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,1	100
2	14,4 + 0,3	102
3	14,0 - 0,1	99
4	14,2 + 0,1	101
5	13,8 - 0,3	98
6	13,9 - 0,2	99
7	14,3 + 0,2	101
8	14,1 ± 0,0	100
9	14,8 + 0,7	105
10	14,2 + 0,1	101
$m_{diff} = 0,7$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Kornet var frostsakat och vid den sena skörden (23 oktober) ej moget.

Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	38	24	27	28	58	53	64	86	59	63	47	43	590
Årets nederbörd	56	48	28	34	24	42	36	65	66	17	21	36	473

Stornäset. År 1962Försöksvärd: Stornäsets jordbruk, Alnö

Matj.: Något mullhaltig mo

Alv: Mo

<u>Dikesavstånd 18 och 36 meter.</u>		<u>Avståndsförsök</u>		Gröda: Korn	
--------------------------------------	--	-----------------------	--	-------------	--

Kornet gick ej fram till mognad, varför försöket ej kunde skördas.

Observationer: Vid sådden den 15 juni var upptorkningen ej fullt tillfredsställande inom områden med det längre dikesavståndet. Vid skörden av fältet, vilken skedde efter en längre period med torr väderlek, var markens bärkraft god över hela försöket.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	21	23	28	47	45	49	83	61	53	38	32	508
Årets nederbörd	42	22	27	50	30	45	21	95	72	14	25	43	486

Jämtlands län

Rödningsberg. År 1962

Försöksvärd: Hemmansägare Nils Jonasson, Rödningsberg, Trångsviken

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

<u>Avståndsförsök</u>			Gröda: Korn		
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12,5	100	1	11,8	100
2	11,2 - 1,3	90	2	10,3 - 1,5	87
3	10,6 - 1,9	85	3	9,2 - 2,6	78
4	10,2 - 2,3	82	4	8,2 - 3,6	69
5	10,3 - 2,2	82	5	7,7 - 4,1	65
			6	8,5 - 3,3	72
			7	8,2 - 3,6	69
			8	8,0 - 3,8	68
			9	8,2 - 3,6	69
			10	8,0 - 3,8	68

 $m_{diff} = 0,5 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 0,9 \text{ dt/ha}$

Skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Områdena med det längre dikesavståndet torkade upp senare och försenade sådden 2-3 dagar. Markens bärkraft var inom dessa delar av fältet märkbart sämre vid skörden. Vid höstplöjningen var det torrt och några skillnader i bärighet kunde ej märkas.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	21	27	21	39	54	65	79	46	38	28	32	481
Årets nederbörd	38	19	28	35	27	85	79	67	50	13	16	21	478

Västerbottens län
*****

Kvarnsvedjan. År 1962

Försöksvärd: Hemmansägare John Mannberg, Kvarnsvedjan, Rödåsel

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mjåla

Alv: Lerig mjåla

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	47,1	100	1	48,8	100
2	45,7 - 1,4	97	2	46,3 - 2,5	95
3	43,6 - 3,5	93	3	45,7 - 3,1	94
4	42,4 - 4,7	90	4	41,4 - 7,4	85
5	43,1 - 4,0	92	5	42,1 - 6,7	86
$m_{diff} = 1,5$ dt hö/ha			6	41,6 - 7,2	85
			7	41,5 - 7,3	85
			8	39,5 - 9,3	81
			9	40,2 - 8,6	82
			10	41,1 - 7,7	84
			$m_{diff} = 2,3$ dt hö/ha		

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kan betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	26	25	25	29	33	41	45	66	50	47	37	29	453
Årets nederbörd	75	64	13	55	56	45	62	70	68	33	39	22	602

Distriktsförsöksstationen, Rödåsdalen. År 1962

Matj.: Måttligt mullhaltig finmo

Alv: Mjålig finmo

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	111,2	100	1	104,8	100
2	111,9 + 0,7	101	2	107,4 + 2,6	102
3	113,6 + 2,4	102	3	106,5 + 1,7	102
4	109,8 - 1,4	99	4	101,5 - 3,3	97
5	110,2 - 1,0	99	5	103,5 - 1,3	99
$m_{diff} = 2,4$ dt hö/ha			6	102,9 - 1,9	98
			7	104,2 - 0,6	99
			8	106,9 + 2,1	102
			9	105,2 + 0,4	100
			10	105,5 + 0,7	101
			$m_{diff} = 2,6$ dt hö/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 3 upprepningar. Dikesavstånd 18 meter.

Gröda: Vall I

Parc. nr	Dikesdjup	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	111,3	100
2		109,7 - 1,6	99
3		106,8 - 4,5	96
4		108,6 - 2,7	98
5		109,9 - 1,4	99
6		110,7 - 0,6	99
7		105,8 - 5,5	95
8	0,5 m	98,5 -12,8	88

 $m_{diff} = 5,5 \text{ dt hö/ha}$

Dikesdjupet synes ej i nämnvärd grad ha påverkat avkastningens storlek i årets försök. Den variation i avkastningsvärdenas storlek, som erhållits, ligger helt inom felgränserna.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

Kombinerat diknings- och såtidförsök

Under den tid försöket ligger i höstsäd eller vall bortfaller momentet med olika såtider. Försöket skördas och bearbetas då såsom ett rent avståndsförsök, i detta fall enligt bandmetoden med parcellerna uttagna parallellt med dikena.

Gröda: Vall I

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	137,6	100	1	140,9	100
2	136,0 - 1,6	99	2	139,5 - 1,4	99
3	134,0 - 3,6	97	3	139,5 - 1,4	99
4	132,3 - 5,3	96	4	140,5 - 0,4	100
5	132,9 - 4,7	97	5	141,6 + 0,7	100
			6	145,4 + 4,5	103
			7	141,6 + 0,7	100
			8	143,6 + 2,7	102
			9	141,1 + 0,2	100
			10	143,2 + 2,3	102

 $m_{diff} = 3,9 \text{ dt hö/ha}$
 $m_{diff} = 4,8 \text{ dt hö/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena anger, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	27	31	32	38	47	48	77	59	63	58	49	564
Årets nederbörd	74	82	14	60	41	55	63	81	92	28	30	33	653

Försöksvärd: Lantbr. Viktor Spolander, Kukkola, Lomkärr

Matj.: Mulljord

Alv: Lerig mo - mjäla

Avståndsförsök

Gröda: Vall V

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	53,3	100	1	52,3	100
2	52,4 - 0,9	98	2	53,1 + 0,8	102
3	51,1 - 2,2	96	3	52,8 + 0,5	101
4	51,5 - 1,8	97	4	52,2 - 0,1	100
5	50,7 - 2,6	95	5	52,8 + 0,5	101
$m_{diff} = 0,8$ dt hö/ha			6	52,2 - 0,1	100
			7	52,5 + 0,2	100
			8	51,5 - 0,8	98
			9	51,9 - 0,4	99
			10	51,9 - 0,4	99
			$m_{diff} = 1,9$ dt hö/ha		

Några nämnvärda skördenedsättningar mellan dikena har ej erhållits. Det större dikesavståndet synes därför detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Upptorkningen var ungefär lika, möjligen något senare på det långa avståndet. Marken var torr vid skörden och några bärighetsskillnader framträdde ej.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	57	43	533
Årets nederbörd	47	54	4	56	39	55	62	59	54	60	78	40	608

Vittjärvsgården. År 1962Försöksvärd: Norrbottens läns landsting, Vittjärv

Matj.: Mullrik mjällig mo

Alv: Mjällig mo

Avståndsförsök

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	5,3	100	1	5,0	100
2	5,4 + 0,1	102	2	5,0 ± 0,0	100
3	5,5 + 0,2	104	3	5,1 + 0,1	102
4	5,8 + 0,5	109	4	5,1 + 0,1	102
5	5,7 + 0,4	108	5	5,1 + 0,1	102
$m_{diff} = 0,2$ dt/ha			6	4,6 - 0,4	92
			7	4,9 - 0,1	98
			8	4,5 - 0,4	92
			9	4,8 - 0,2	96
			10	4,9 - 0,1	98
			$m_{diff} = 0,4$ dt/ha		

Avkastningen är låg och skörderesultaten mindre tillförlitliga på grund av att kornet frostskadats. De skördesiffror som erhållits visar ej på någon skördenedsättning mellan dikena och tyder sålunda på att det större dikesavståndet i årets försök ur avkastningssynpunkt skulle ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	41	31	449
Årets nederbörd	40	36	8	45	37	58	64	83	70	15	37	18	511

SAMMANSTÄLLNING AV FÖRSÖKSRESULTATEN.

För att underlätta en överblick av årets försöksresultat lämnas en kort sammanfattning av resultaten i de försök som skördats som bandförsök, vilket är huvudparten av avståndsförsöken. Djupförsöken är ej av så stort antal, att en sammanställning av resultaten för ett enskilt år är motiverad.

Skörderesultaten.

Med ledning av skördenedsättningens storlek mellan dikena har såsom av det föregående framgått för varje försök gjorts en jämförelse mellan avkastningsstegringen och årskostnadsökningen vid olika intensitet i dikningen. Man kan på så sätt uppsöka gränsen för en lönsam investering i dränering under det aktuella året.

De resultat som dessa beräkningar givit, ha sammanställts i tabell 1. I försöken ingår i regel det dikesavstånd, som normalt användes vid täckdikning på ifrågavarande jord, i tabellen betecknat "enkelt" dikesavstånd samt därjämte även ett avstånd, som är dubbelt så stort som detta, vilket betecknats med "dubbelt" dikesavstånd. Försöken har vidare indelats i följande grupper.

Grupp 1. Antalet fall där ett mindre dikesavstånd än det "normala" med hänsyn till skördenedsättningens storlek synes betala sig.

Grupp 2. Antalet fall där det "normala" dikesavståndet synes vara det för året optimala avståndet.

Grupp 3. Antalet fall där ett större dikesavstånd än det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Grupp 4. Antalet fall där ett större dikesavstånd än dubbla det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Tabell 1.

Grödor	"ENKELT" DIKESAVSTÅND				"DUBBELT" DIKESAVSTÅND	
	Antal försök	Grupp 1	Grupp 2	Grupp 3	Antal försök	Grupp 4
Höstsådda	10	1	7	2	10	2
Vårsådda	31	1	10	20	31	11
Vallar	15	4	7	4	14	1
Summa	56	6	24	26	55	14
Procent		11	43	46		25

Såsom framgår av tabellen har under rubriken "enkelt" dikesavstånd, där antalet försök sammanlagt är 56, för samtliga grödor i 6 fall erhållits så stor skördenedsättning mellan dräneringsledningarna, att en minskning av dikesavståndet skulle vara motiverad. I 43 procent av fallen synes det använda dikesavståndet vara det lämpligaste medan det i 46 procent av fallen synes möjligt med en ökning av avståndet. Ser man på försöksresultaten under rubriken "dubbelt" dikesavstånd finner man, att en ytterligare ökning av avståndet synes möjlig i 1/4 av antalet fall.

Upptorkning och bärighet.

Bedömningen av dräneringsbehovet får ej ske enbart med hänsyn till avkastningen, eftersom alla effekter av dräneringen icke registreras i grödan. I tabell 2 har det därför gjorts en sammanställning av observationer rörande upptorkningen under våren och bärigheten i samband med skörd och höstplöjning.

Tidigt under våren kan man i regel konstatera en skillnad i upptorkning mellan "enkelt" och "dubbel" dikesavstånd, såvida icke nederbörden varit särskilt låg. Skillnaderna har emellertid ofta utjämnats till tiden för ett normalt vårbruk. Tabell 2 anger om några olikheter i upptorkning; kunnat observeras mellan "enkelt" och "dubbel" dikesavstånd vid denna tidpunkt. I fråga om bärigheten gäller jämförelsen vid tiden för skörd och höstplöjning.

Tabell 2

Tabellen anger det antal fall, då någon skillnad i upptorkning respektive bärighet ej observerats mellan "enkelt" och "dubbel" dikesavstånd.

a) Upptorkning vid tiden för ett normalt vårbruk.

Gröda	Antal försök	Därav med ingen skillnad i upptorkning
Höstsådda	10	5
Vårsådda	34	25
Vallar	<u>14</u>	<u>14</u>
Summa	58	44
Procent		76

b) Bärighet vid skörden.

Gröda	Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet
Höstsådda	10	7
Vårsådda	34	27
Vallar	<u>14</u>	<u>13</u>
Summa	58	47
Procent		81

c) Bärighet vid höstplöjningen.

Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet
9	6
31	26
<u>5</u>	<u>5</u>
45	37
	82

Av tabellen framgår, att i det övervägande antalet av försöken några nämnvärda skillnader i upptorkning ej observerats vid tiden för ett normalt vårbruk. Tidigt under våren konstaterades dock i betydligt flera fall en sämre upptorkning vid dubbel dikesavstånd. Observationerna i vallar och höstsådda grödor är något osäkrare än i vårsådda grödor, där man under tillbrukningen för sådd har tillfälle att göra noggranna observationer.

På grund av den regniga och kalla våren har dikningens inverkan på fältens upptorkning framträtt särskilt starkt. För ca 1/3 av de försök som bar stråsäd noterades försenad upptorkning inom områden med dubbel dikesavstånd.

I juli, augusti och början av september kunde man notera stora nederbördsöverskott i större delen av landet. Värst utsatt var Bohuslän och Vänerområdet. Vid stråsådesskörden medförde den extensiva dikningen betydande olägenheter. För ca 1/4 av stråsådesförsöken rapporterades låg bärighet inom områden med stort dikesavstånd. Flera försök har ej kunnat skördas, delvis beroende på fältens låga bärig-

het. Detta får tolkas så att vid dubbelt dikesavstånd bärigheten inte återvinnes tillräckligt snabbt och att man således med enkelt dikesavstånd kunnat utnyttja betydligt flera dagar för skörd under de perioder med vackert skördeväder som förekom.

Även vid höstplöjningen har den extensiva dikningen medfört olägenheter. I nära 1/5 av de höstplöjda försöken rapporterades lägre bärighet inom områden med dubbelt dikesavstånd.

	sid.		sid.
Inledning	1	Skaraborgs län	
Väderleken under år 1962	2	Bruntorp	avst. 29
Resultat av enskilda försök	5	Djupedal	djup 29
<u>Stockholms län</u>		Frugården	avst. 30
Husby By	avst. 5	Gammalstorp	" 30
Krogsta	" 5	Gunnarstorp	" 32
<u>Uppsala län</u>		Lanna	djup 32
Lövstaholm	avst. 6	Lanna ... komb. dikning o. såtid	33
Harsta	" 6	Marieholm	djup 35
Skrällinge	" 7	Stensfält	avst. 35
<u>Södermanlands län</u>		Stommen	" 36
Edeby	avst. 8	Sunnersbergs prästgård	" 36
Fiholm	djup 8	Sötåsen	" 37
Gärdesta	avst. 9	Tyskagården	" 37
Vallby prästgård	" 9	Vrå Nolgården ... avst. o. djup	38
<u>Östergötlands län</u>		Vrå Nolgården	stamdikning 38
Fullerstad	avst. 11	<u>Värmlands län</u>	
Hageby	djup 11	Kvarntorp	avst. 39
Ingelstad	avst. 12	Uddeholm	avst. o. djup 39
Stora Greby	" 12	Västanå	avst. 40
Säby	" 13	Ölmskog	" 41
Vänge Södergård	" 13	<u>Örebro län</u>	
Västerby	" 14	Askersunds by	avst. 42
<u>Jönköpings län</u>		Falkenå	" 42
Lidhult	avst. 15	Klockhammar	" 43
Åby	" 15	<u>Västmanlands län</u>	
<u>Kronobergs län</u>		Norrby prästgård	avst. 44
Ingelstads lantm.skola ...	avst. 16	Väster-Säby	" 44
Persgård	djup 16	<u>Kopparbergs län</u>	
Ryssby lantm.skola	avst. 17	Kloster	avst. o. djup 45
<u>Kalmar län</u>		Spisbo	avst. 45
Valstad	avst. 18	Wikmanshyttan	" 46
Vindö	" 18	<u>Gävleborgs län</u>	
<u>Gotlands län</u>		Backa gård	avst. 47
Ålmungs	djup 19	Svedja	" 47
Lyrungs	avst. 19	Sörby, Järvsö	" 48
Svie	" 20	<u>Västernorrlands län</u>	
<u>Kristianstads län</u>		Berg	avst. 49
Ausås	avst. 21	Hov	" 49
<u>Malmöhus län</u>		Ljustorp	" 50
Bulstofta	avst. 22	Stornäset	" 50
Rosendal	djup 22	<u>Jämtlands län</u>	
Svenstorp	avst. 23	Rödningsberg	avst. 51
Säbyholm	" 23	<u>Västerbottens län</u>	
<u>Göteborgs och Bohus län</u>		Kvarnsvedjan	avst. 52
Bro	avst. 24	Röbäcksdalen	avst. o. djup 52
Ledum	" 24	Röbäcksdalen komb. dikning o. såtid	53
Skär	" 24	<u>Norrbottnens län</u>	
Tingvall	" 25	Kukkola	avst. 54
<u>Älvsborgs län</u>		Vittjärvsgården	" 54
Åssmundstorp	avst. 26		
Forstena	" 26	Sammanställning av försöksresul-	
Skerrud	djup 27	taten	55
Säby	avst. 27		
Iveten	" 28		